

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azad olunmuş ərazilərdə quruculuq işlərinə Koreya şirkətləri də cəlb ediləcək

Azərbaycanın azad edilmiş torpaqlarında görülməli işlərə bağlı Koreya Respublikasında təqdimat keçiriləcək. Təqdimatın məqsədi Koreya şirkətlərinin azad olunmuş torpaqlarda işlərə cəlb edilməsidir.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri noyabrın 22-də Koreya Respublikasının Prezidenti yanında Şimali İqtisadi Əməkdaşlıq Komitəsinin nazir statusunda sədri Çong Soo Parkı qəbul edərkən deyib.

səh. 2

Əsrlərdən günümüzdə mədəniyyətlər arasında körpü

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə 24-26 noyabr tarixində "Nizami Gəncəvi: mədəniyyətlər arasında körpü" mövzusunda Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu keçiriləcək. Forum noyabrın 15-dən davam edən Beynəlxalq Nizami Gəncəvi Festivalının yekun tədbiri olmaqla yanaşı, eyni zamanda "Nizami Gəncəvi ili"nin ən miqyaslı layihələrindən biridir.

Forumla əlaqədar noyabrın 23-də "Fairmont Baku-Flame Towers" hotelində brifinq keçirildi.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev media nümayəndələrinin diqqətinə çatdırdı ki, Prezidentin müvafiq sərəncamı ilə bu il ölkəmizdə "Nizami Gəncəvi ili" elan olunub. Bu münasibətlə Mədəniyyət Nazirliyi ilin əvvəlindən müxtəlif layihələr həyata keçirib. Əlamətdar ilin növbəti tədbiri Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu olacaq.

Noyabrın 24-dən 26-dək davam edəcək və "Nizami Gəncəvi: mədəniyyətlər arasında körpü" mövzusunda həsr olunacaq forum bu ilin ən yadda qalan tədbirlərindən biridir: "Məqsədimiz Nizami Gəncəvinin beynəlxalq aləmdə təbliği və onun yaradıcılığının, ideyalarının əhatə dairəsinin genişliyini nümayiş etdirməkdir. Dahi şairin dünya ədəbi-fəlsəfi fikrinin inkişafında müstəsna rolu olub. Hətta Nizamidən üç əsr sonra yaranmış Moğol İmperiyasında Nizami "Xəmsə"sindən imtahan verilmiş. Bu fakt Nizaminiin dahiliyinin daha bir göstəricisidir".

davamı səh. 2-də

2022-ci ilin dövlət büdcəsi ikinci oxunuşdan keçib

Milli Məclisin noyabrın 23-də keçirilən iclasında 2022-ci ilin büdcə zərfinə daxil olan qanun layihələrinin ikinci oxunuşda müzakirəsi keçirilib.

"Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi müzakirələrdən sonra ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Layihəyə əsasən, Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin gəlirləri 26 milyard 816 milyon manat, xərcləri 29 milyard 879 milyon manat (o cümlədən mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 25 milyard 874 milyon 497 min manat, yerli gəlirləri 941 milyon 503 min manat, mərkəzləşdirilmiş xərcləri 28 milyard 900 milyon 41 min manat, yerli xərcləri 978 milyon 959 min manat) məbləğindədir.

Nizami əsərlərinə çəkilmiş miniatürlərin sərgisi

Azərbaycan Milli Kitabxanasında Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı çərçivəsində dahi şairin əsərlərinə çəkilmiş miniatürlərdən ibarət sərgi açıldı.

səh. 3

Rasim Ocaqova
həsr olunan
fotosərgi

səh. 5

Böyük dühanın işığında – "Nizami ili"nə töhfələr davam edir

"Nizamini oxuyaq" kitab-albomu və "Nizami Gəncəvi. Biblioqrafiya" kitabının təqdimatı

Mədəniyyət Nazirliyinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA), Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə birgə təşkil etdiyi Beynəlxalq Nizami Gəncəvi Festivalı davam edir. Noyabrın 15-də başlanan festivalın tədbirləri Bakıda və dahi şairin doğma şəhərində – Gəncədə keçirilir.

Noyabrın 22-də festival çərçivəsində Beynəlxalq Muğam Mərkəzində (BMM) TÜRKSOY-un nəşr etdiyi "Nizamini oxuyaq" ("Reading Nizami Ganjavi") və Azərbaycan Milli Kitabxanasının nəşr etdiyi "Nizami Gəncəvi. Biblioqrafiya" kitablarının təqdimatı oldu.

Qonaqlar əvvəlcə BMM-in foyesində "Nizami əlyazmaları dünya kitabxanalarında" adlı sərgi ilə tanış oldular.

Təqdimat mərasimində çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov Azərbaycan Prezidentinin 2021-ci il ölkəmizdə "Nizami Gəncəvi ili" elan etməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Bu cür qərarların Azərbaycan elminin, mədəniyyətinin, incəsənətinin inkişafında xidmətləri olan şəxslərə dövlət qayğısının bariz nümunəsi olduğunu qeyd edən nazir dedi: "Nizami Gəncəvi fenomen olaraq təkcə Azərbaycan üçün yox, bütün Türk dünyası üçün bir işıq mənbəyi, bir örnekdir. Şairin yaşadığı dövrdən əsrlər sonra Türk dünyasının, eləcə də Yaxın Şərq coğ-

rafiyasının mütəfəkkirləri onun əsərlərindən ilhamlanaraq gözəl yaradıcılıq nümunələri ortaya qoyublar. Nizaminin fəlsəfəsi, humanizm ideyaları, ədalətli cəmiyyət barədə fikirləri XVIII əsrin Avropa filosofları tərəfindən də təbliğ olunub. Bu da Nizaminin böyüklüyünün, necə hərtərəfli bir şəxsiyyət olduğunun göstəricisidir. Onun əsərlərinin əlyazmaları bu gün dünyanın aparıcı kitabxanalarında və muzeylərində saxlanılır".

"Nizami ili" çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən keçirilən tədbirlərdən söz açan nazir əlamətdar ilin yekunu olaraq Nizami

Gəncəvi Beynəlxalq Festivalının təşkil ediyini bildirdi: "Noyabrın 15-dən ölkəmizdə böyük bir Nizami bayramı, coşqusu yaşanır. Festival çərçivəsində Bakı və Gəncə şəhərlərində bir sıra tədbirlər – elmi konfranslar, teatr tamaşaları, konsertlər, sərgilər keçirilir. Sevincirici haldır ki, Nizami irsinin təbliğində TÜRKSOY təşkilatı da bizimlə birgə fəal iş görür. Cənab Düsən Kaseinovun rəhbərliyi ilə təşkilat Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyinin qeyd edilməsi və təbliğində yaxından iştirak edir".

davamı səh. 3-də

BMA-nın 100 illiyi münasibətilə

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası (BMA) bu il 100 yaşını qeyd edir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən əlamətdar yubileyin dövlət səviyyəsində qeyd olunması məqsədilə 26 may 2021-ci il tarixində sərəncam imzalanıb. Bu münasibətlə keçirilən konfrans və konsertlərdə bir əsr yaşı olan təhsil ocağının keçdiyi yola nəzər salınır, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətləri bir daha xatırlanır.

Noyabrın 19-da Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında gerçəkləşən təntənəli gecə də Bakı Musiqi Akademiyasının 100 illiyinə dəyərli yubiley töhfəsi olub. Yubiley gecəsində rəsmilər,

mədəniyyət və incəsənət xadimləri, o cümlədən Rusiyadan gəlmiş qonaqlar, BMA-nın professor-müəllim heyəti, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

BMA-nın rektoru, Xalq artisti, professor Fərhad Bədəlbəyli

səhnəyə çıxaraq qonaqları salamlayıb.

Konsert proqramı Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin parlaq çıxışı ilə başlayıb. Kol-

lektiv dirijor, Xalq artisti Rauf Abdullayevin rəhbərliyi ilə dahi Üzeyir bəyin "Koroğlu" operasından uvertüranı səsləndirib.

davamı səh. 3-də

12-ci Bakı Beynəlxalq Qısa Filmlər Festivalına yekun vuruldu

19-23 noyabr tarixində Nizami Kino Mərkəzində keçirilən 12-ci Bakı Beynəlxalq Qısa Filmlər Festivalına (BBQFF) yekun vuruldu.

"CINEMA" Gənc Kinematografçılar Mərkəzinin təsis etdiyi festival bu il də Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə reallaşdı. Festivala Nizami Kino Mərkəzi, "Azərbaycanfilm" Kinostudiyası, Dövlət Film Fondu, Azərbaycan Prodüserlər Gildiyası, "Öz Film" şirkəti, "British Council" dəstək verib. Festivalın media dəstəkçiləri arasında "Mədəniyyət" qəzeti də var.

Noyabrın 23-də Nizami Kino Mərkəzində festivalın müzakifə landırma və bağlanış mərasimi keçirildi.

Festivalın beynəlxalq müsabiqə proqramı üzrə münisiflər heyətinin üzvü Erdem Tepe-

göz (Türkiyə) çıxış edərək bir-birindən maraqlı filmləri seyr etməkdən məmnunluğunu bildirdi.

BBQFF-nin direktoru, "CINE-

MA" Gənc Kinematografçılar Mərkəzinin sədri Fəhruz Şamirəyev çıxış edərək bildirdi ki, 5 aya yaxın hazırlığı davam etmiş festivalın uğurla keçdiyini bildir-

di: "Artıq üçüncü ildir ki, festival böyük formatda keçirilir. Bütün tamaşaçılara, münisiflərə və iştirakçılara təşəkkür edirəm".

Mərasimdə çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyi Audiovizual və interaktiv media şöbəsinin müdiri Rüşət Həsənov bildirdi ki, nazirlik gələcəkdə də festivala dəstəyini əsərgəməyəcək. Nazirliyin kinonun inkişafına xüsusi diqqət yetirdiyini vurğulayan şöbə müdiri dedi ki, kino mədəniyyətin vacib sahələrindən biridir: "Biz istəyirik ki, bu festivallar ölkəmizdə kino sənayesinin inkişafına öz töhfəsini versin. Gələn il festivalı daha geniş keçirmək niyyətindəyik".

davamı səh. 2-də

Azərbaycan rəngkarlığının patriarxı

Çoxəsrlilik tarixə və zəngin bədii ənənələrə malik olan Azərbaycan rəngkarlığının XX yüzilliyi əhatə edən inkişaf mənzərəsində Mikayıl Abdullayevin xüsusi yeri vardır. Bunu şərtləndirən başlıca səbəb onun yarım əsrə bərabər çoxşəxli yaradıcılığının, ənənə və müasirliyin qovuşmasını özündə ehtiva etməklə, milli sənət tariximizi şərtləndirməsidir. Fırça ustasının dəzgah və monumental rəngkarlıq, qrafika, səhnəqrafiya və heykəltəraşlıq sahəsində ərsəyə gətirdiyi çoxsaylı əsərləri Azərbaycan incəsənətinə layiqli töhfədir.

Sənət yoluna Əzim Əzimzadə, Üzeyir Hacıbəyli, İqor Qra-

bar, Sergey Gerasimov, Səməd Vurğun, Çingiz Aytmatov, Dmitri

Şostakoviç, Qara Qarayev kimi bir çox məşhur insanların bələdçiliyi qarşılığında rəssamın əsərlərindəki və şəxsiyyətindəki möhtəşəmliyin səbəbsiz olmadığını söyləmək mümkündür. Elə bütün yaradıcılığı da bu möhtəşəmlikdəki səmimiyyətdən bəhrələnib, onu rəng və forma-biçim ecəzkarlığına çevirməyə həsr olunub.

səh. 7

Fikrət Əmirovun doğum günündə Fəxri xiyabanda məzarı ziyarət olundu

səh. 3

Sahnənin bəzəyi, yaxud müəllifin son nəğməsi

səh. 5

Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov

1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif olunub

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri, Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilib.

Prezident İlham Əliyev noyabrın 23-də bununla bağlı sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Fərhad Qurban oğlu Xəlilov Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafında və təbliğində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeninə layiq görülüb. Qeyd edək ki, bu il Fərhad Xəlilovun 75 yaşı tamam olur.

Xalq rəssamını əlamətdar yubileyi və yüksək dövlət təltifi münasibətilə təbrik edirik.

XİN-də TÜRKSOY-un Baş katibi ilə görüş

Noyabrın 22-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) Baş katibi Düsen Kaseinov ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən verilən məlumata görə, görüşdə Azərbaycan və TÜRKSOY arasında faydalı əməkdaşlıq və təşkilatın türk xalqlarının ortaq mədəniyyətinin təşviqi istiqamətində gördüyü işlər üzrə ümumi fikir mübadiləsi aparılıb.

Düsen Kaseinov

Azərbaycanda “Nizami ili”nin elan olunması ilə əlaqədar təşkilat tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib, daha şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin yaradıcılığına həsr edilmiş tədbirlərin gələn ilin mart ayınadək davam edəcəyini söyləyib.

Baş katib TÜRKSOY tərəfindən nəşr edilmiş, Nizami Gəncəvi yaradıcılığına həsr olunmuş kitabı və təşkilatın “Nizami” xatirə medalını nazir Ceyhun Bayramova təqdim edib.

Əsrlərdən günümüzdə mədəniyyətlər arasında körpü

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu 15 ölkədən alimləri, rəsmiləri bir araya gətirəcək

əvvəli səh. 1-də

Beynəlxalq forumda bir neçə ölkənin mədəniyyət nazirlərinin iştirakının nəzərdə tutulduğunu deyən Elnur Əliyev qeyd etdi ki, tədbir daha mütəfəkkirin zəngin ədəbi irsini araşdıran nüfuzlu elm adamlarını bir araya gətirəcək. Forumda 15 ölkədən 40-dan çox alim və ekspert, eləcə də dövlət rəsmiləri, ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, beynəlxalq təşkilatlar və diplomatik korpusun nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulur. Forumda “Nizaminin Orta əsr Şərqiində siyasi və ictimai ənənələrə təsiri”, “Nizami Gəncəvi: müasir dünyaya baxış”, “Nizami “Xəmsə”sinin dünya ədəbiyyatına və mədəniyyətinə təsiri”, “Xəmsə” dialoglarının didaktik rolu”, “Sovet dövründə Nizami tədqiqatları” mövzularına həsr edilmiş panel müzakirələri keçiriləcək. Həmçinin ikitərəfli görüşlər, kitab təqdimatı və digər tədbirlər planlaşdırılır.

Nazirin birinci müavini qeyd etdi ki, forum çərçivəsində müxtəlif ölkələrdən alimlər Nizaminin onların ədəbi-mədəni mühitinə təsirindən söz açacaqlar. Səkkiz əsr öncə yaşayıb-yaradan şairin əsərlərində bu gün də dünya ictimaiyyətini heyrləndirən humanizm var. Gəncədən kənara çıxmayan bir insanın əsərlərinin təsir dairəsi insanları, həqiqətən, təəccübləndirir. Nizaminin fikir yükü eyni zamanda müasirliyi təbliğ edir. Mədəniyyət Nazirliyinin məqsədi beynəlxalq forum vasitəsilə Nizami Gəncəvinin Azərbaycan mədəniyyətinin vacib bir hissəsi olduğunu göstərməkdir. “Biz eyni zamanda Nizaminin humanist fikirlərini bölgədə sülh və əməkdaşlığın bərqərar olması üçün səfərbər etməliyik. Çünki Nizami irsi bəşəriyyəti birləşir, sülhə, əmin-amanlığa səsləyir. İstəyirik ki, Nizami Gəncəvinin multikultural ideyaları geniş auditoriyalara çatsın. Ümid edirik ki, sülhsevər dünya, eləcə də qonşu ölkələr bizim çağırışlarımıza səs verəcək və bu, bölgədə sülhün yaranmasına töhfə olacaq”, – deyər Elnur Əliyev əlavə etdi.

Daha sonra nazirin birinci müavini media nümayəndələrini maraqlandıran sualları cavablandırdı.

LALƏ

“Böyük Qayıdış: Mədəniyyətin dirçəlişi” adlı beynəlxalq konfrans keçiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Azərbaycan Ordusunun 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı Zəfər nəticəsində, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin edilməklə yanaşı, xalqımızın əsrlər boyu yaratdığı və otuz ilə yaxın işğal altında qalan mədəni irs nümunələri də azadlığa qovuşdu.

Noyabrın 24-də Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Vətən müharibəsində Zəfərin birinci ildönümünə həsr olunmuş “Böyük Qayıdış: Mədəniyyətin dirçəlişi” adlı beynəlxalq konfrans keçiriləcək.

Paytaxtdakı “Daş salnamə” Muzeyində təşkil olunacaq konfrans “Abidələr: Azərbaycan irsinin daş yaddaşı”, “İşğalı məğlub edən mədəniyyət”, “Abidələri xilas edən Qələbə”, “Mədəniyyətin çiçəklənməsi üçün sülh” adlı 4 sessiyadan ibarət olacaq.

Həmçinin tədbir çərçivəsində “Azadlıqda olan abidələr” adlı fotosərgi təşkil ediləcək.

Beynəlxalq konfransda yerli və xarici qonaqlar, ekspertlər, eləcə də dövlət rəsmiləri və diplomatik korpusun nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulur.

Azad olunmuş ərazilərdə quruculuq işlərinə Koreya şirkətləri də cəlb ediləcək

Azərbaycanın azad edilmiş torpaqlarında görülməli işlərlə bağlı Koreya Respublikasında təqdimat keçiriləcək. Təqdimatın məqsədi Koreya şirkətlərinin azad olunmuş torpaqlarda işlərə cəlb edilməsidir.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri noyabrın 22-də Koreya Respublikasının Prezidenti yanında Şimali İqtisadi Əməkdaşlıq Komitəsinin nazir statusunda sədri Çong Soo Parkı qəbul edərkən deyib.

Dövlət başçısı işğal dövründə Ermənistanın müntəzəm olaraq şəhər və kəndlərimizi dağıtdığını diqqətə çatdıraraq, Zəfərdən sonra həmin ərazilərdə genişmiqyaslı quruculuq işlərinin başlandığını, Azərbaycana dost ölkələrin şirkətlərinin bu işlərə dəvət edildiyini bildirib. Vurğulayıb ki, Koreyada bu təqdimatın keçirilməsi də ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərini bir daha təsdiq edir.

Ölkələrimiz arasında mütəmadi təmasların olmasından məmnunluğunu ifadə edən İlham Əliyev bunu hər iki tərəfdə əməkdaşlığın dərinləşməsi üçün qarşılıqlı marağın göstəricisi kimi qiymətləndirib.

İqtisadi əməkdaşlığa toxunan dövlət başçısı Koreya şirkətlərinin Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə uğurlu fəaliyyət göstərdiklərini bildirərək, böyük sənaye infrastrukturunu layihələrinin icrasında bu şirkətlərin fəaliyyəti

yətini qeyd edib və Bakının müasir memarlıq obrazında Koreya şirkətlərinin də payı olduğunu vurğulayıb.

Çong Soo Park xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirərək rəhbərlik etdiyi komitənin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, Koreyanın yeni şimal siyasəti 14 ölkəni əhatə edir və bu ölkələr sırasında Azərbaycan ən qərbdə yerləşən ölkədir. Koreya ilə Azərbaycan arasında oxşar cəhətlərin, o cümlədən geosiyasi mövqə cəhətdən oxşarlıqların olduğunu vurğulayan Çong Soo Park Koreyanın qitə və okeanları birləşdirən strateji

yerdə, Azərbaycanın isə müxtəlif beynəlxalq istiqamətləri birləşdirən nəqliyyat mərkəzində yerləşdiyini və Xəzər dənizi ətrafında nəqliyyat mərkəzi olduğunu bildirib.

Görüşdə Azərbaycanın Şərq-Qərb, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərində rolu qeyd olunub, ikitərəfli və çoxtərəfli formatlarda, həmçinin iqtisadi zonalər arasında əməkdaşlıq imkanlarına toxunulub. Müxtəlif sahələrdə, o cümlədən bərpa olunan enerji, nəqliyyat, logistika və turizm sahələrində əlaqələrin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Sonda xatirə şəkli çəkilir.

UNESCO Baş Konfransının 41-ci sessiyası başa çatır

UNESCO Baş Konfransının noyabrın 9-dan Parisdə, təşkilatın qərargahında davam edən 41-ci sessiyası noyabrın 24-də başa çatır.

Sessiya çərçivəsində Odrə Azulenin yenidən qurumun UNESCO-nun Baş direktoru seçilməsi münasibətilə tədbir keçirilib. UNESCO II seçki qrupunun adından Azərbaycanın qurum yanındakı daimi nümayəndəsi, səfir Elman Abdullayev çıxış edib. Daimi nümayəndə Odrə Azulenə təbrik edib və ikinci mandatı dövründə ona uğurlar arzulayıb. O, özv ölkələr tərəfindən tam dəstəklənən strateji transformasiyanın qurumun BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə ən yaxşı yanaşmanı təqdim etmək əzminin göstəricisi olduğunu bildirib.

UNESCO-nun müxtəlif ölkələrdə həyata keçirdiyi layihələrə toxunan daimi nümayəndə təhsilin insanlara nifət və dözümsüzlükdən uzaq qlobal vətən-

daşlar kimi yaşamağa kömək etdiyini vurğulayıb.

Bildirilib ki, özv dövlətlər mədəni irsin təşviqi, mədəniyyətlərin bərabər qanunauyğunluğunun təmin edilməsi və əməkdaşlıq platforması kimi elmi proqramların təşviq edilməsi yolu ilə millətlər arasında əlaqələrin gücləndirilməsi istiqamətində UNESCO-nun səylərini dəstəkləyir. “UNESCO-nun təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində beynəlxalq əməkdaşlıq vasitəsilə sülh axtarışında rolunu yüksək qiymətləndiririk. II Qrupun sədri kimi onun üzvlərinin UNESCO-nun fəaliyyətinin bütün sahələrində böyük nailiyyətlər əldə etmələri, onun müxtəlif orqanlarında, o cümlədən İcraiyyə Şurası və yardımçı orqanlarda fəal iştirakı, habelə hökumətlərləsi komissiyaların işinə verdiyi töhfə ilə fəxr edirəm. Bu qlobal UNESCO ailəsinin bir hissəsi olaraq təşkilatımızın mandatını tam şəkildə həyata keçirmək

üçün dəstəkləmişik və həmişə dəstəkləyəcəyik”, – deyər E.Abdullayev vurğulayıb.

UNESCO-nun digər seçki qruplarının sədrləri də çıxış ediblər. Tədbir İraq Daimi Nümayəndəliyinin hazırladığı konsert proqramı ilə davam edib.

Xatırladaq ki, noyabrın 17-də sessiya çərçivəsində UNESCO İcraiyyə Şurasına seçkilər keçirilib. Azərbaycan II seçki qrupundan (Şərqi Avropa ölkələri) növbəti dörd il müddətinə qurumun ali icra orqanına özv seçilib.

Sessiya çərçivəsində 17-19 noyabr tarixində Mədəniyyət Komissiyasının iclası da keçirilib. Mədəniyyət Komissiyasının ilk iclası keçirilir. UNESCO-nun özv ölkələrinin və müşahidəçi statu-

sunda olan təşkilatların təmsil olduğu komissiyanın iclasına Azərbaycan sədrlik edib.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vəlif Eyvazadə sədrlik etdiyi iclasda 2022-2025-ci illər üçün büdcə layihəsi, mədəniyyət sahəsində proqramlar, 2022-2029-cu illər üçün Prioritet Afrika Əməliyyat strategiyasının layihəsi, mədəniyyətlə bağlı konvensiyaların icra vəziyyəti, 40-cı Baş Konfransda qəbul edilmiş 43 və 67 sayılı qətnamələrin icra vəziyyəti, qanunsuz olaraq ölkədən çıxarılmış mədəni mülkiyyətin geri qaytarılması ilə bağlı Hökumətlərarası Komitənin 2020-2021-ci illərdə fəaliyyəti ilə bağlı hesabat, Qeyri-maddi mədəni irs üzrə Hökumətlərarası Komitənin fəaliyyət hesabatı, Mədəniyyətin təbliği üzrə Beynəlxalq Fondun 2020-2021-ci illər üzrə hesabatı, Dünya İrs Komitəsinin 2020-2021-ci illər üzrə hesabatı və digər məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb, müvafiq qərarlar qəbul edilib.

İclasın Azərbaycanın sədrliyi ilə keçirilməsi ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun və çoxtərəfli əməkdaşlıq proseslərində fəal mövqeyinin göstəricisidir.

Vəlif Eyvazadə Azərbaycan Prezidentinin “Bakı Prosesi” təşəbbüsü, Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu və ölkəmizin irsi sürdüyü “Mədəniyyət naməli sülh” qlobal kampaniyası ilə bağlı UNESCO rəsmiləri ilə görüşlər keçirib. Görüşlərdə beynəlxalq səviyyədə mədəniyyətlərarası dialoq və mübadilələr, sülh və mədəniyyətin qarşılıqlı təbliği, irqçilik və ekstremizmə qarşı mübarizə sahələrində Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

Festivalın qalibləri

Beynəlxalq müsabiqə

“Münsiflər heyətinin xüsusi seçimi” – “Kuku” bədii filmi. Rejissor Svetlana Belorusova (Rusiya)

“Münsiflər heyətinin xüsusi mükafatı” – “Ruhun ruhu” sənədli filmi. Rejissor Hoze Martinez, Culietta Gəzrok (İspaniya)

“Ən yaxşı animasiya filmi rejissoru” – Mahsa Samani. “Həbub” animasiya filmi (İran)

“Ən yaxşı sənədli filmi rejissoru” – Viyet Vu. “Əbədi bahar” filmi (Vyetnam)

“Ən yaxşı sənədli film” – “4000 səs”. Rejissor Kuis Səcad (İraq)

“Ən yaxşı bədii film rejissoru” – Heydər Taştan. “Çingiz” filmi (Türkiyə)

“Ən yaxşı bədii film”. “Daliya”. Rejissor Brusi Olason (İslandiya)

Yerli müsabiqə

“CİNEMA” Gənc Kinematografçılar Mərkəzinin diplomu –

“28 may” bədii filmi – rejissor Elvin Əhmədovlu.

“Ən yaxşı prodüser” – “Arzu” filmi – prodüser Rəfət Əlizadə.

“Münsiflər heyətinin diplomu”: “Mən Gəncəyəm” sənədli filmi – rejissor Ramil Ağasıyev.

“Mənim ailəm” sənədli filmi – rejissor Afaq Yusifli.

“Bir ovuc yumor və cansızlıq kədər” sənədli filmi – Lalə Əliyeva.

“Xocalı nişanəsi” sosial çarxı – rejissor Elçin Elxanlı.

“Münsiflər heyətinin xüsusi mükafatı”: “Artıq” bədii filmi – rejissor Fərid Hüseynov.

“+65” animasiya filmi – rejissor Sevinc Quliyeva.

“Ən yaxşı ssenari”: “Qaldırın yelkanları” bədii filmi – rejissor Səbinə Haqverdiyeva.

“Ən yaxşı sosial çarx”: “Korona – incəsənətə yardım” – rejissor Cavid Səmədov.

“Ən yaxşı sənədli film”: “Papanin” – rejissor Türkan Hüseynova.

L.AZƏRİ

əvvəli səh. 1-də

Azərbaycan Milli Kitabxanasının “Nizami ili” çərçivəsində reallaşdırdığı layihələrdən də söz açan nazir bu günlərdə Prezident İlham Əliyev tərəfindən kitabxananın direktoru, professor Kərim Tahirovun 2-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilməsi ilə bağlı sərəncam imzaladığını bildirdi. Anar Kərimov həm dövlət təltifi, həm də 70 illik yubileyi münasibətilə Kərim Tahirova təbriklərini çatdırdı.

Nazir daha sonra “Nizami ni oxuyaq” kitab-albomunun və dahi şairə həsr olunmuş bibliografiya toplusunun ərşəyə gəlməsi və nəşrində zəhməti keçənlərə öz təşəkkürünü bildirdi.

Nizami Gəncəvinin yaradıcılığını bütün dünya üçün tükenməz ədəbi xəzinə kimi dəyərləndirən TÜRKSÖY-un Baş katibi Düsen Kaseinov əlamətdar il çərçivəsində Türkiyədə bir sıra tədbirlərin, konfransların, musiqili proqramların təşkil edildiyini söylədi. O, “Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində ilk beynəlxalq tədbirin

Ankarada məhz TÜRKSÖY-də təşkil edilməsindən qürur duyduqlarını dilə gətirdi. Baş katib Türkiyənin Ədimə, Təkirdağ, Bursa və Antalya şəhərlərində Türk dünyası sənətçilərinin birgə iştirakı ilə Nizami Gəncəvinin sözlərinə yazılmış əsərlərdən ibarət konsert proqramlarının da uğurla keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, “Nizami ni oxuyaq” kitab-albomunda Türk dünyası rəsamlarının Nizamının əsərlərinə çəkdiqləri miniatürlər də yer alır.

AMEA-nın vitse-prezidenti, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru, akademik İsa Həbibbəyli təqdimatı keçirilən nəşrlərin “Nizami ili”nə gözəl bir töhfə olduğunu dedi. Qeyd etdi ki, dünyada tanınan, şöhrət qazanan Nizami Gəncəvinin zəngin bədii irsini də müasir dövrdə azərbaycançılıq və müstəqil dövlətçilik işığında yenidən tədqiq və təbliğ etmək bu dahi söz ustasını daha dərinləndirən kəşf etməyə və bütün parlaqlığı ilə tanıtməyə ehtiyac var. “Nizami Gəncəvinin nəsil şəcərəsi”, “Nizami Gəncəvi yaradıcılığında azərbaycançılıq”, “Nizami Gəncəvinin dövlətçilik

Böyük dühanın işığında – “Nizami ili”nə töhfələr davam edir

“Nizami ni oxuyaq” kitab-albomu və “Nizami Gəncəvi. Bibliografiya” kitabının təqdimatı

ideyaları və müasir dövr”, “Nizami Gəncəvi və Azərbaycan renesansı” və s. kimi problemlər məhz indi, müstəqilliyimizin inkişaf etdiyi dövrdə daha çox aktuallıq kəsb edir. Prezident İlham Əliyevin “Nizami ili” ilə əlaqədar imzaladığı sərəncam vaxtilə ümummilli lider Heydər Əliyevin 1979-cu ildə böyük Azərbaycan şairi N.Gəncəvinin zəngin irsinin tədqiqi, tərcümə və nəşr edilməsi haqqında qəbul etdiyi qərar əsasında həyata ke-

mi klassiklərin yaradıcılığına yeni prizmadan baxışın əhəmiyyətini vurğuladı. Bildirdi ki, şairin yaradıcılığı öz dövründə olduğu kimi, üzərindən səkkiz əsrdən çox müddət keçsə də, şüurlara təsir göstərir, milli-mənəvi dəyərlərimizə söykəndiyi üçün Azərbaycan xalqının milli özünüdərkli və özünəinamının inkişafı baxımından əhəmiyyətli rol oynayır və bu şəərəfli missiyanı hazırda da uğurla davam etdirir.

çirilmiş tədbirlərə yenidən qayımaq, başlanmış mühüm işləri daha geniş miqyasda və əhatəli şəkildə, yaradıcılıqla davam etdirmək üçün də geniş meydan açıq”.

AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş direktoru, akademik Teymur Kərimli yeni epoxada Nizami ki-

Milli Kitabxananın direktoru, professor Kərim Tahirov Prezident İlham Əliyevin onun əməyinə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə minnətdarlığını bildirdi. Nizami Gəncəvinin dünya ədəbiyyatındakı nüfuzu, əsərlərindəki ədalət, humanizm, əxlaqi dəyərlər barədə danışaraq təqdimatı

keçirilən yeni nəşrlər haqqında fikirlərini bölüşdü. Vurğuladı ki, “Nizami Gəncəvi. Bibliografiya” kitabı Milli Kitabxananın “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından nəşr etdiyi 78-ci buraxılışdır.

Çıxışlardan sonra Milli Kitabxananın direktor müavini Ədibə İsmayilova “Nizami Gəncəvi əlyazmaları dünya kitabxanalarında” adlı elektron məlumat bazası ilə bağlı təqdimat etdi.

Vurğulandı ki, elektron variantları təqdim olunan əlyazmalar sırasında ən unikal nümunələr İngiltərə kitabxanalarından əldə edilib. 316 vərəq və 17 miniatürün ibarət əlyazmanın nümunəsi Milli Kitabxana üçün çap olunub. Bu əlyazma I Şah Təhməsinin sifarişli ilə hazırlanıb.

tən müharibəsinin iştirakçısı Ataş Qarayevin ifaları təqdim olundu. Konsertə ilk dəfə olaraq respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatı, Vətən müharibəsi qazısı Vüqar Məmmədzadənin Nizamının “Ayüzlü nigarım” qəzəlinə bəstələdiyi romans da səsləndi.

LALƏ

Onun əsərlərində azərbaycançılıq ruhu var

Fikrət Əmirovun doğum günündə məzarı ziyarət olundu

Noyabrın 22-də Azərbaycanın dünya şöhrətli bəstəkari, Dövlət mükafatı laureatı, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Fikrət Əmirovun (1922–1984) anadan olmasının 99-cu ildönümü tamam oldu. Bu münasibətlə I Fəxri xiyabanda böyük musiqçinin məzarı ziyarət olundu, üzərinə tər çiçəklər düzüldü.

Anım mərasimində mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, yaradıcı təşkilatların rəhbərləri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, bəstəkarın ailə üzvləri iştirak edirdi.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev bildirdi ki, Fikrət Əmirovun yaradıcılığının mayası Azərbaycan muğamıdır. Bəstəkarın yaratdığı bütün simfonik əsərlərdə azərbaycançılıq ruhu var: “Buna görə də Fikrət Əmirov kimi dahi bəstəkarlarımızın irsini yaşatmalıyıq. Çalışmalıyıq ki, Fikrət Əmirov bəstəkarlıq məktəbi davam etsin. Fikrət Əmirov Azərbaycan mədəniyyətinin böyüklüyünün göstəricisidir. Biri var Azərbaycan dilinin başqa dillərə tərcüməsi, biri də var Azərbaycan ruhunun tərcüməsi. Fikrət Əmirov məhz Azərbaycan ruhunu musiqi dili ilə beynəlxalq aləmə çatdırıb.

Azərbaycan dünyada daha çox nefti ilə, yeni iqtisadiyyatı ilə tanınır. Bildiyiniz kimi, bunlar tükenən resursdur. Bizim bitməyən resursumuz mədəniyyətimizdir. Elə bir mədəniyyətimiz var ki, bütün dünyanı əhatə edə bilər. Bu mədəniyyəti yaşatmaq üçün isə ona sahib çıxmalıyıq”.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Fərəhiz Əlizadə bildirdi ki, Fikrət Əmirov möhtəşəm üçlüyün nümayəndəsidir: “Üzeyir Hacıbəyli, Fikrət Əmirov və Qarayev Azərbaycan musiqisini hər zaman dünyada tanıdıb. “Fikrət Əmirovun simfonik muğamları dahi dirijorların idarəçiliyində səslənib. Bütün dünya onun əsərlərini ayaq üstə alqışlayıb. Amerikalı dirijor L.Sta-

kovski Fikrət Əmirova yazdığı məktubda deyirdi: “Sizin əsərlərinizi bütün Amerikanın şəhərlərində ifa etdim. Sizin əsərlərinizdən sonra konserti davam etmək mümkün deyil. Ona görə ki, insanlar ayaq üstə durub sibilər. Bu mədəniyyəti yaşatmaq üçün sonra mən sizin əsərlərinizi həmişə konsertin sonunda ifa edəcəyəm”. Bu sözlər bir daha göstərir ki, Fikrət Əmirov Azərbaycan musiqisini dünya musiqi inciləri sırasına daxil edib”.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti, professor Fərhad Bədəbəyli söylədi ki, gələcək bəstəkarın 100 illik yubileyidir və artıq bununla bağlı hazırlıqlara başlanılıb: “İstərdim ki, bütün dünyada Fikrət Əmirov günləri

keçirilsin. Fikrət Əmirov xoşbəxt sənətkarlardandır, çünki dünyadan köçsə də, əsərləri hər zaman yaşayır”.

Sonda sənətkarın qızı Sevil Əmirova çıxış edərək bəstəkarın xatirəsinə göstərilən diqqətə görə mərasim iştirakçılmasına təşəkkürünü bildirdi.

Qeyd edək ki, Fikrət Məşədi Cəmil oğlu Əmirov 1922-ci ildə Gəncədə anadan olub. Onun simfonik muğamları və “Nizami” simfoniyası dünyanın məşhur dirijorlarının bədii rəhbərliyi ilə orkestrlər tərəfindən ifa olunub. Görkəmli dramaturq Cəfər Cəbarlının pyesi əsasında yazdığı “Sevil” operası ilə o, Azərbaycanda lirika-psixoloji operanın əsasını qoyub. Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baleti dünya musiqi xəzinəsinin inciləri sırasına daxildir.

Bəstəkar həmçinin musiqi mədəniyyətimizə “Şur”, “Kürd-Ovşarı” və “Gülüstan – Bayatı-Şiraz” kimi simfonik muğamlar bəxş edib. “Nizami” baleti, “Nizami” simfoniyası, doğma vətəni tərənnüm edən “Azərbaycan kapriçiosu”, “Azərbaycan süitəsi”, “Azərbaycan qravürləri” sənətkarın zəngin irsinin dəyərli səhifələrini təşkil edir.

Böyük bəstəkar 1984-cü il fevralın 20-də vəfat edib. Hazırda Azərbaycan Dövlət Mahını və Rəqs Ansamblı görkəmli musiqçinin adını daşıyır.

NURƏDDİN

Mədəniyyət naziri “Yüksəliş” müsabiqəsinin qalibi ilə görüşüb

“Yüksəliş” müsabiqəsinin mentorluq proqramı çərçivəsində müsabiqənin idarəçi rəhbərləri ilə qalibləri arasında görüşlər davam edir. Mədəniyyət naziri Anar Kərimov noyabrın 19-da müsabiqənin qalibi Fərrux Əliyevlə görüşüb.

Görüşdə nazir Anar Kərimov ikitərəfli mentorluq proqramının müsabiqə qalibləri üçün faydalı olacağına inamını ifadə edib. Bildirib ki, müsabiqə qaliblərinin bilikləri və qazandıqları təcrübə həm özləri, həm də çalışacaqqları sahələr üçün böyük əhəmiyyətə malik olacaq.

Fərrux Əliyev daim yeni bacarıqlara yiyələnmək istədiyini və mentorluq proqramının səmərəli olacağını bildirib, səmimi görüşə görə nazirə təşəkkür edib.

Xatırladaq ki, “Yüksəliş” müsabiqəsi Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il iyulun 26-da imzaladığı sərəncamla intellektual səviyyəsi və idarəçilik bacarıqları yüksək olan perspektiv rəhbər şəxslərin müəyyənəşdirilməsini, dəstəklənməsini və ölkədə kadr ehtiyatı bankının yaradılmasını təmin etmək məqsədilə təsis olunub.

“Yüksəliş” müsabiqəsinin idarəçi rəhbərlər heyətinin tərkibinə nazirliklərin, digər dövlət qurumlarının, bir sıra şirkətlərin rəhbər şəxsləri daxildir. Müsabiqənin şərtlərinə əsasən, qalib bir il müddətində müsabiqənin idarəçi rəhbəri ilə mentorluq proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq edərək təcrübə keçəcəkdir.

“Yüksəliş” müsabiqəsi 21-51 yaş arası, ikillik idarəçilik təcrübəsi olan, ali təhsilli Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarını əhatə edir.

Nizami əsərlərinə çəkilmiş miniatürlərin sərgisi

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı çərçivəsində daha bir tədbir Azərbaycan Milli Kitabxanasında keçirildi. Noyabrın 20-də kitabxanada Nizami Gəncəvinin əsərlərinə çəkilmiş miniatürlərdən ibarət sərgi açıldı. Sərgi Mədəniyyət Nazirliyi, TÜRKSÖY və Milli Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə ərşəyə gəlib.

bu istiqamətdə fəaliyyətindən söz açdı. Diqqətə çatdırdı ki, “Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində Milli Kitabxanada da silsilə tədbirlər təşkil olunub: “Biz dahi şairin xarici ölkələrdə saxlanılan bir çox əlyazmalarını Milli Kitabxanaya gətirmişik. Ümid edirik ki, həmin əlyazmalar tədqiq edildikdən sonra Nizami irsi daha da dərinlən öyrəniləcək”.

Direktor sərgidə təqdim edilən miniatürlərin ilk dəfə nümayiş olduğunu da vurğuladı.

Mədəniyyət Nazirliyi Kitab sənəyəsi şöbəsinin müdiri Akif Mərifli çıxış edərək Nizami Gəncəvi yaradıcılığından, əsərlərinə çəkilən miniatürlərdən söz açdı. Qeyd etdi ki, Orta əsr Azərbaycan rəsamları dünya incəsənəti xəzinəsinə daxil olan bir sıra dəyərlilər yaradıb. Həmin dövrlərdə Azərbaycan təsviri sənətinə dünya şöhrəti qazandıran məhz miniatür sənəti olub. Əsasən illüstrasiya kimi formalaşan Azərbaycan miniatür sənəti klassik Şərq poeziyası ilə sıx əlaqədə inkişaf edib. Nizami irsi də Azərbaycan miniatür sənəti üçün tükenməz mənbə olub.

Sərginin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirən şöbə müdiri əməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirdi.

Xalq rəsamları Arif Hüseynov və Sirus Mirzəzadə “Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində keçirilən tədbirlərdən danışdıqlar və sərgi ilə bağlı fikirlərini bölüşdülər.

Çıxışlardan sonra tədbir iştirakçıları sərgi ilə tanış oldular.

Savalan FƏRƏCOV

əvvəli səh. 1-də

Sonra Əməkdar artist Əyyub Quliyevin dirijorluğu ilə orkestrin müşayiətində tanınmış vokal ifaçısı, Xalq artisti Samir Cəfərov Ü.Hacıbəylinin “Sevgili canan”, Xalq artisti Üliyyə Hacıbəyova Ü.Hacıbəylinin “Cəngli”, Xalq artisti Gülnaz İsmayilova, Əməkdar artist Səbinə Əsədova F.Əlizadənin “İntizar” operasından gəlinlərin dueti, Xalq artisti Elçin Həşimov, Əməkdar artist Elnur Əhmədov H.Rzayevin “Çahargah” rapsodiyası”, Xalq artisti Şükür Səmədov K.Kartnerin “Konsertino” əsərlərini ifa ediblər.

Tamaşaçıların gurultulu alqışlarından sonra Böyük Britaniyadan gəlmiş tanınmış skripka ifaçısı, dirijor, əslən bakiili olan Dmitri Sitkovetskinin idarəsi ilə Q.Qarayevin “Yeddi gözəl” baletindən “Vals və yürüş” ifa olunub.

Daha sonra dirijor pultu arxasına Əməkdar artist Fuad İbrahimov keçib. Orkestrin müşayiətində Dmitri Sitkovetski skripkada

M.Ravelin “Qaraçı qız”, Xalq artistləri Fərhad Bədəbəyli və Murad Adıgözalzadə fortepiano və Murad Adıgözalzadə fortepiano və S.Raxmaninovun “İki fortepiano və simfonik orkestr üçün 2 sayılı süita”-sını (işləməsi A.Vərnberq – III, IV hissələr) ifa ediblər.

Xalq artisti Yalçın Adıgözelovun dirijorluğu ilə orkestr və solistlər – Xalq artistləri Yega-

nə Axundova və Murad Hüseynovun ifasında F.Pulenkin “İki fortepiano və simfonik orkestr üçün konsert”i (II və III hissələr) səslənib.

Bədii rəhbəri Xalq artisti Gülbacı İmanova olan Azərbaycan Dövlət Xor Kapellasının, solistlər – xanəndələr Mirələm Mirələmov və Kamile Nəbiyevanın

ifasında V.Adıgözelovun “Qara-bağı çiçəstəsi” oratoriyası dinləyicilərə əsl musiqi bayramı həvəsi yaşadıb.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının yubiley konserti tamaşaçıların yaddaşına xoş təəssüratlarla həkk olunacaq gurultulu alqış sədaları altında başa çatıb.

Vətən müharibəsi iştirakçısı

işlə təmin edilib

Vətən müharibəsinin fəal iştirakçısı Ramazan Natiq oğlu Da-daşov Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidməti Salyan regional idarəsinin Astara rayonu üzrə baş mütəxəssis-abidə mühafizəçisi vəzifəsinə işə qəbul edilib.

Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfərlilə qəhrəman döyüşçüyə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Ramazan Dadaşov 2020-ci ilin Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd və Qubadlı rayonları istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. Ölkə Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Qeyd edək ki, ilin əvvəlindən 26 nəfər müharibə iştirakçısı və ya onların ailə üzvü Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətində müxtəlif vəzifələrə işə qəbul edilib.

Şuşa qoruğunda "ASAN"ın elektron sənəd dövryyəsinin təbiiqinə başlanılıb

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin "Mərkəzləşdirilmiş elektron sənəd dövryyəsi" (MESD) proqramının tətbiqinə başlayıb.

İdarədən verilən məlumata görə, proqram sənədlərin icrasında operativliyin və effektivliyin artması, müvafiq dövlət qurumları ilə rabitənin möhkəmlənməsinə töhfə verəcək.

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi İdarə Heyətinin sədri Məftun Abbasov bildirib ki, mədəniyyətimizin paytaxtı özünün yeni intibah dövrünü yaşayır, şəhərdə irihəcmli infrastruktur layihələri həyata keçirilir, erməni işğalı zamanı dağıdılmış tarixi abidələr bərpa olunur: "Bir çox yerli və xarici şirkətlər Şuşanın bərpasında iştirakdan qürur duyur, amma bu işlərin operativ təşkili, həm dövlət, həm də özəl şirkətlərlə sənəd dövryyəsinin müasir formada təmin olunması vacib prioritetlərdən birinə çevrilib".

"Elektron Hökumətin İnkişafı Mərkəzi"-nin (EHİM) direktoru Fariz Cəfərov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda Xüsusi nümayəndəliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin rəhbərliyi və əməkdaşları ilə görüşdə MESD, "ASAN Login", "my-Gov", insan resurslarının idarə olunması sistemi və digər layihələr haqqında ətraflı məlumat verib. Fariz Cəfərov dövlət qurumları tərəfindən göstərilən xidmətlərin "ASAN Xidmət index"-i vasitəsilə qiymətləndirildiyini bildirib.

Treningin sonunda süni intellekt, "Big Data" texnologiyasına artan tələbat və 4-cü sənaye inqilabı dövründə Azərbaycanın çağırışları mövzusunda da fikir mübadiləsi aparılıb.

Görkəmli tarzən gənc musiqiçilərə ustad dərsi keçib

Naxçıvan Dövlət Universiteti nəzdində fəaliyyət göstərən Musiqi Kolleci görkəmli tarzən Xalq artisti, professor Ramiz Quliyevin onlayn ustad dərslərini təşkil edib.

Kollecın direktoru Məhəbbət Babayeva çıxış edərək Ramiz Quliyevin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verib.

Sonra söz ustad tarzənə verilib. Sənətkar tələbələrə tarın temperasiya imkanlarından, səs üzərində iş, muğam ifaçılığı barədə ətraflı söz açıb. Tarzənin ifası üzərində qurulan ustad dərsi müəllim və tələbələr tərəfindən maraqla qarşılanıb. Kollecin tarixi xüsusiyyətləri üzrə III kurs tələbələrindən ifasında "Rahab", "Çahargah" muğamları və başqa əsərləri dinləyən tarzən onların bacarığını qiymətləndirib, məsləhət və təkliflərini verib.

Sonda Ramiz Quliyev müəllim və tələbələrin suallarını cavablandırılıb.

4 region

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (AMM) layihəsi ilə Özbəkistanın media təmsilçilərinin ölkəmizə səfəri təşkil edilib.

Mediatorda qalampir.uz, da-rakchi.uz xəbər portallarının, Özbəkistan-Türkiyə birgə layihəsi olan "Özbəkistanhaber" informasiya portalının jurnalistləri, "Siyaset" jurnalının redaktorları və blogerlər iştirak ediblər. Onlar və təmsil etdikləri media vasitələri Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği işində, o cümlədən Vətən müharibəsi zamanı AMM ilə əməkdaşlıq edərək ölkəmizə yaxından dəstək göstəriblər.

Özbəkistanın media təmsilçiləri 21-22 noyabr tarixlərində Füzuli və Şuşa rayonlarında olub, materialları hazırlayıb, müsahibələr götürərək çəkilişlər aparıblar.

AMM-in direktoru Samir Abbasovun müşayiət etdiyi heyətə Ermənistanın otuz ilə yaxın işğal altında saxladığı torpaqlarda həyata keçirdiyi vandalizm, tarixi-mədəni və dini abidələrin məhv edilmə-

si, habelə 2020-ci ildə 44 günlük müharibə nəticəsində azad edilən ərazilərdə aparılan quruculuq işləri haqqında məlumat verilib.

Qeyd edək ki, layihəyə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazir-

liyi, Mədəniyyət Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi dəstək göstərib.

Jurnalistlər Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı Şuşada bir sıra tarixi abidələri ziyarət ediblər. Qonaqlar Azərbaycan Televiziyasının "Körpü" verilişinin Şuşanın Qala qapıları yanında hazırlanan xüsusi çəkilişində də iştirak edib, Türk dünyasının həmrəyliyi, Vətən müharibəsi, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan işğalından azad olunması ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Özbəkistanlı qonaqlar səfər çərçivəsində Bakıda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunda (24-26 noyabr) da iştirak edəcəklər.

Gəncə kuklaçılarında Nizami festivalına töhfə

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı Bakıda və şəhərin doğma yurdu Gəncədə müxtəlif yaradıcılıq layihələri ilə davam edir.

Noyabrın 19-da Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin dəstəyi ilə Gəncə Dövlət Kukla Teatrı Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl" poemasiından məşhur "Xeyir və Şər" əhvalatı əsasında eyniadlı tamaşa təqdim edib.

Tamaşanın nümayişindən əvvəl Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Vətən övladlarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Şəki RMI Zaqatala rayon Mədəniyyət Mərkəzində 20 noyabr – Dünya Uşaq Hüquqları Gününə həsr olunmuş "Dünya bizim evimizdir" mövzusunda səhnəcik təqdim edilib.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI) Sumqayıt şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində Aşıq Ələsgərin 200 illiyinə həsr olunan uşaq və gənclər arasında saz ifaçılarının "Sazım mənim – sözüm mənim" adlı regional müsabiqəsinin yekun konserti keçirilib. İdarə rəisi Rəşad Əliyev iki yaş qrupu üzrə gerçəkləşən müsabiqədə qalib olan iştirakçılara diplomlar təqdim edib. Mədəniyyət Mərkəzində, həmçinin "Narbala" kukla teatrının hazırladığı "Zəfər yolu" tamaşası nümayiş olunub.

İsmayıl RMI Qəbələ Dövlət Rəsm Qalereyasında "Çiçəklənən Azərbaycan" mövzusunda yeniyetmə və gənclərin əl işlərindən ibarət sərgi təşkil edilib. RMI-nin əhatə etdiyi Qəbələ rayon MKS-nin Tüntül və Zəraqan kənd kitabxana filiallarında "Nizami Gəncəvi ili"ne həsr olunmuş sərgilər təşkil edilib.

Gəncə RMI Gəncə şəhər Uşaq incəsənət məktəbində görkəmli bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Fikrət Əmirovun (1922-1984) anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib. Məktəbin fortepiano şöbəsinin şagirdləri Fikrət Əmirov və digər Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət konsert proqramı ilə çıxış ediblər. RMI-nin əhatə etdiyi Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Şuşa, sən azadsan!" sənədli filmi nümayiş olunub.

Özbəkistanın media təmsilçiləri Füzuli və Şuşa rayonlarında olublar

AMM-in direktoru Samir Abbasovun müşayiət etdiyi heyətə Ermənistanın otuz ilə yaxın işğal altında saxladığı torpaqlarda həyata keçirdiyi vandalizm, tarixi-mədəni və dini abidələrin məhv edilmə-

si, habelə 2020-ci ildə 44 günlük müharibə nəticəsində azad edilən ərazilərdə aparılan quruculuq işləri haqqında məlumat verilib.

Qeyd edək ki, layihəyə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazir-

yyət Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilir.

Mədəniyyət müəssisələrində müxtəlif səpkili tədbirlər

Bərdə RMI Tərtər rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Ağdamın işğaldan azad edilməsinin (20 noyabr) birinci ildönümü ilə bağlı "Həsərdən gerçəyə" adlı tədbir keçirilib. Ağcabədi RMI Ağdam rayon Mədəniyyət Mərkəzi və filiallarında da Ağdamın işğaldan qurtuluşunun ildönümü münasibətilə tədbirlər təşkil olunub.

Masallı RMI Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında "Nizami Gəncəvi – Şərqi böyük dühəsi" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə kitabxananın əməkdaşları tərəfindən dahi şəhərin "Kərpickəsən kişinin dastanı" əsəri əsasında səhnəcik təqdim edilib.

Şəmkir RMI Göygöl rayon Xaqani kənd Uşaq musiqi məktəbində Aşıq Ələsgərin 200 illiyinə həsr olunmuş konsert proqramı keçirilib. Konsertdə məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifasında Aşıq Ələsgərin sözlərinə yazılmış mahnılar səsləndirilib. RMI-nin əhatə etdiyi Gədəbəy rayon Slavyanka kənd Uşaq musiqi məktəbində Nizami Gəncəvinin 880 illiyi münasibətilə tədbir təşkil olunub.

Ağstafa RMI Ağstafa rayon Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları Xılına kəndində 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin abidə-kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

Gəncə RMI Gəncə şəhər MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasının əməkdaşları Vətən mü-

həminin əsərlərinə yazılmış musiqilərin müşayiəti ilə kompozisiyalar təqdim edilib.

Sabirabad RMI Sabirabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin (21 noyabr 1992-ci il) 29-cu ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Ağstafa və Gəncə RMI-nin tabeliyində fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrində, Şəki RMI Balakən rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, Lənkəran RMI Lənkəran şəhər Mədəniyyət Mərkəzi, Masallı RMI Masallı rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və Xaçmaz RMI Siyəzən rayon Mədəniyyət Mərkəzində də YAP-ın yaradılmasının 29-cu ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər təşkil edilib.

Ağstafa RMI Tovuz Dövlət Rəsm Qalereyası tərəfindən dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət "Uşaqları qorumaq hər kəsin borcudur" adlı rəsm sərgisi təşkil olunub. Regional idarənin tabeliyində fəaliyyət göstərən bir sıra mədəniyyət müəssisələrində də əla-mətdar günlə bağlı tədbirlər keçirilib.

Vətən fədailəri unudulmur

haribəsi şəhidi Daşqın Şəfiyevin ailəsi ilə görüş təşkil edilib.

Masallı RMI-nin reisi Bəxtiyar Qılıncov və idarənin əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidləri Əli Qənberov, Əmrah Hüseynli və Namiq Paşayevin ailələrini ziyarət ediblər.

Sumqayıt RMI Xızı rayon nümayəndəliyinin əməkdaşları Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, şəhid Elməddin Cəfərovun ailəsinə baş çəkiblər.

Kürdəmir RMI-nin işçiləri rayonun İsmayıl kəndində II Qarabağ müharibəsi şəhidi İlqar Əhmədovun anım tədbirində iştirak ediblər.

Biləsuvar RMI-nin təşkilatçılığı ilə Salyan rayon Mərkəzi Kitabxanasında şəhid ailələri və qazilərlə görüş keçirilib.

Hazırladı: N.MƏMMƏDLİ

Şanlı Qələbə nəticəsində işğaldan azad edilmiş digər ərazilərimizdə olduğu kimi, Ağdamda da həyat yenidən qayıdır. Noyabrın 20-də azadlığın qovuşmasının ildönümü tamam olan xarabalıqlar içindəki şəhər indi böyük bərpa və quruculuq meydanıdır.

Prezident İlham Əliyev mayın 28-də Ağdamda səfəri zamanı avtomobil yolunun, yaşayış binasının, sənaye parkının, 1 sayılı

məktəbin yeni binasının təməlinin qoyulması ilə başlanan quruculuq işləri şəhərin yeni baş planına əsasən aparılır.

Azadlığın bir ili

Ağdamda həyat yenidən qayıdır

Baş plan üzrə Ağdam şəhərinin ərazisi 1750 hektar, şəhəratıbağlı 2450 hektar olacaqdır. Şəhərdə həm fərdi evlər, həm də yüksək mərtəbəli yaşayış binaları inşa olunacaqdır. Əhalinin 30 faizi fərdi evlərdə yaşayacaqdır. Yüksək mərtəbəli binalar Ağdam şəhərinin ərazisinin 30 faizini, əhalinin 70 faizini əhatə edəcəkdir. Hazırda 5 kvartaldan ibarət yaşayış məskəninin tikintisinə başlanılıb.

Ağdam şəhərində 15 məktəb və uşaq bağçasının inşası planlaşdırılıb. Şəhərin yaşıllaşdırılması xüsusi diqqətdə saxlanılacaqdır.

Basınacaq meşə sahələri və parklar hesabına ümumilikdə şəhərin ərazisinin 20 faizi yaşıllaşdırılacaq.

Ermənilər işğal etdikləri digər rayonlarda olduğu kimi, Ağdamda da Azərbaycanın tarixi-mədəni irsinə qarşı görünməmiş barbarlıq həyata keçirilib. Tarix, mədəniyyət və dini abidələr, qəbiristanlıqlar dağıdılıb, tarixi-mədəni təyinatına uyğun olmayan şəkildə istifadə edilərək vandalizmə məruz qalıb. Hazırda İmarət kompleksi və Qiyaslı məscidinin restavasiyası ilə bağlı layihələndirmə işləri aparılır. Plana əsasən, Pənahəli xanın imarəti, karvansara, hamam,

türbələr, tribuna bərpa ediləcək, atlar üçün cıdır yaradılacaqdır.

Ağdam şəhər Cümə məscidinin restavasiyası üçün hazırlıq işlərinə başlanılıb. İmarət kompleksi, Ağdam Cümə məscidi, Qiyaslı məscidi, Şahbulaq qalası və digər abidələrimiz bölgəni həm də turizm baxımından tanıdacaqdır.

İnfrastruktur layihələrinin icrasına da başlanılıb. Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun uzunluğu 44,5 km-dir. Avtomobil yolu 4 hərəkət zolaqlı olmaqla I texniki dərəcəyə uyğun olaraq inşa edilir. Qarabağda başlanılan quruculuq işləri çərçivəsində dəmiryolu infrastrukturuna layihələri də həyata

keçirilir. Belə layihələrdən biri də 45 km-lik Bərdə-Ağdam dəmiryolu xəttinin yenidən qurulmasıdır. Dəmiryolu xəttinin Bərdə-Köçəri-Təzəkənd istiqaməti üzrə layihələndirmə və üst quruluşunun söküntüsü işləri tamamlanıb, torpaq yağığının, süni qurğuların tikintisi və Təzəkənd-Ağdam istiqaməti üzrə layihələndirmə işləri davam etdirilir.

Həyata keçirilən infrastruktur layihələri arasında elektrik təchizatı xüsusi önəm kəsb edir. Ölkə başçısının tapşırığına uyğun olaraq "Azərenerji" ASC tərəfindən artıq hər biri 110/35/10 kilovoltluq "Ağdam-1" və "Ağdam-2" yarımstansiyalarının tikintisi yekunlaşıb. "Ağdam-1" yarımstansiyası rayon mərkəzinin girişində, keçmiş avtovağzalın yanında, "Ağdam-2" yarımstansiyası isə rayonun Əsgəranə yaxın, Şelli kəndi istiqamətində inşa edilib.

“Nizami” baleti: səhnənin bəzəyi, yaxud müəllifin son nəğməsi

səviyyədə ünsiyyət quran nüfuz sahibi, yaratdığı qəhrəmanlarla ixtilat edən böyük şair kimi təqdim edir. Nizami Gəncəvi tarixi şəxsiyyət və şair olaraq maraqlı və zamanədaşlarından xeyli fərqli ömür yaşamışdı və onun şəxsi həyatı böyük bir əsərin əsas mövzusu ola bilər; bununla belə, Nizamının sözün hər mənasında, bizə yadigar qoyduğu nəhəng irs daha maraqlıdır.

Mirzəyev) görür. Şairin qarşısındakı rəhilin üstündəki açıq kitabı həm yaşamış ömrün salnaməsi, həm də güclü ilham, dərin düşüncə və böyük istedadın qovuşuğundan doğulan əsərlərin qorunduğu xəzinə kimi də qavramaq olar. Şair düşünür, onun əbədi həyat qazandırdığı qəhrəmanlar gözlünün qarşısından keçib gedir. Səhnə dəyişincə gənc Nizami (Anar Mikayılov) qoca Şairin xatirələrindən sıyrılıb çıxır. Əgər qoca Şair öz qəhrəmanlarının taleyini kənardan seyr edirsə, gənc Şair onların arasındadır: “Sirlər xəzinəsi”ndən, “Xosrov və Şirin”dən, “Yeddi gözəl”dən, “Leyli və Məcnun”dan, “İskəndərnamə”dən olan qəhrəmanlar, onların başlarına gələn əhvalatlar müəllifin gözləri qarşısında cərəyan edir, tamaşaçılar da rəqsin və musiqinin dili ilə bəhs edən söz abidələrini sanki yenidən ziyarət etmiş olurlar.

Bu tamaşada kiçik də olsa, solo partiyaları ifa edən Əməkdar artistlər Nigar İbrahimova (Afaq), Samir Səmədov (Əjdaha), Elmira Süleymanova (Tovuzquşu), beynəlxalq müsabiqə laureatları Ayan Eyvazova (Şahin quşu), Tımur Oduşev (Fərhad), eləcə də Edvard Arazov (Xosrov), Fatimə Xələfova (Şirin), Dinarə Şirinova (Leyli) və digərləri musiqinin yaratdığı imkanlardan bəhrələnərək quruluşdan gələn ifa tələblərini mükəmməl yerinə yetirirdilər. Bununla belə, iki qəhrəmanın – İskəndər (Əməkdar artist Makar Fərşadt) və Nüşabənin (Əməkdar artist Cəmilə Kərimova) duetini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Onların çox ilhamlı, yüksək dinamikalı çıxışı dəfələrlə alqışlarla qarşılandı. Musiqidəki cəsarət və hüner notları, musiqini tamamlayan xoreoqrafik həl, üslub, duet ortaqlarının hərəkətlərin ifadəliyi və sürəti baxımından bir-birini tamamlaması belə uğurlu çıxışın yaranmasına səbəb olur.

Tamaşanın baş qəhrəmanı Nizami obrazını iki artist – Gülağası

ğası Mirzəyev və Anar Mikayılov ifa edirlər. Əgər təcrübəli səhnə ustası Gülağası Mirzəyev qoca Şairi gərəkən qədr müdrik və təmkinli təqdim edirdisə, Anar Mikayılov öz Nizamisini çılgın, qəhrəmanlarının taleyini onlarla birgə yaşayan gənc və böyük istedad sahibi kimi göstərdi. Lakin hər iki ifaçının yaratdığı obrazda yaş fərqiə baxmayan bir eynilik var idi: müdriklik, hökmdar qarşısında belə özünün söz hökmünə tabe olduğunu unutmamaq.

“Nizami” baletinin yaradıcı heyətindən bəhs edərkən iki nəfərin əməyini unutmək olmaz. Əməkdar artist, gözəl sopranomuz Afaq Abbasovanın tamaşada səhnə arxasında ifa etdiyi vokal-təmasanın ruhuna bir özəllik bəxş edirdi. Quruluşçu rəssam, Əməkdar mədəniyyət işçisi Təhran Babayevin tamaşaya verdiyi lakonik quruluş, daha çox səhnə rampasını əhatə edən pərdələrdən uğurla istifadəsi də diqqətimizi çəkdi. Nizami əsərlərinə illüstrasiyaların çəkildiyi pərdələr səhnənin bütün dekorunu tamamlayırdı: dekorun yan pərdələrdə vurğulanması həm də şüuraltına belə bir ismarış ötürür: “Xəmsə” bizim matrisamızdır, hər nə varsa, ondan kənarda olmayıb, onun dərinliyindədir.

Azərbaycan simfonik musiqisini araşdırırlar yəqin ki, doğru dediyimizi təsdiqləyirlər: Fikrət Əmirov öz əsərlərinin üstündə bezikmədən işləməyi sevmə və əsərlərini incəliklə redaktə etməyi bacaran bəstəkarlardan olub. Yəqin ki, ömür vəfa etsəydi, o, “Nizami” baletinin üzərində də müəyyən qədr çalışdı, onun musiqi kanvasını bir qədr də cilalayardı. Əsərin musiqi redaktəsi üzərində mərhum bəstəkar, Xalq artisti Musa Mirzəyev müəllifin dəst-xətinə toxunmadan çalışıb.

Bu yerdə onu da xatırladaq ki, bəstəkarın “Nizami” adlı simfoniyası da var. Həmin simfoniya şairin 840 illik yubileyinə həsr olunmuşdu və balet ilə heç bir oxşarlığı olmayan gözəl və sənəbəli, irihəcmli musiqi əsəridir.

Yazımızın əvvəlində qeyd etmişdik ki, Fikrət Əmirov beş baletin müəllifidir. Onun ən məşhur baleti “Min bir gecə” baleti çoxdandır ki, dünya səhnələrində öz ömrünü yaşayır. Yenidən akademik teatrımızın repertuarına daxil olmuş “Nizami” baletinə də “Min bir gecə”nin səhnə taleyini arzulayırıq. Ən azından, “Nizami” baleti “Min bir gecə” qədər sevilməyə və baxılmağa layiq əsər olduğunu sübuta yetirdi...

Gülçahan MİRMƏMMƏD

Sənət yubileyləri, təntənəli ildönümləri həm də, bəlkə də ilk növbədə, ona görə qiymətlidir ki, bəzən haqsız olaraq unudulmuş gözəl əsərlər yenidən üzə çıxsın, zövqləri oxşasın, yenidən mənsub olduğu xalqın mənavi sərvətinə çevrilsin.

Noyabrın 20-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı pandemiyanın doğurduğu ilyarımlıq məcburi susqunluqdan sonra ilk premyerasını təqdim etdi. İllər sonra səhnəyə qayıdan Fikrət Əmirovun “Nizami” baleti ölkə başçısının sərəncamı ilə elan edilmiş “Nizami Gəncəvi ili”nə ən yaxşı töhfələrdən biri oldu.

Bu yerdə kiçik bir haşiyyə çıxaraq ki, Azərbaycan musiqili teatr sənətində Əfrasiyab Bədəlbəylinin “Nizami” operası da var. Üstəlik, indi yaşına görə bu operanı səhnədə nə vaxt seyr etdiyini xatırlayanlar belə azdır. Bu səbəbdən dahi şairin baş qəhrəman olduğu əsəri səhnədə görmək istəyənlər az deyil. Sənət planları bərədə əsl “partizan” kimi susmağa üstünlük verən Opera və Balet Teatrından belə bir sürprizi gözleməkdə israrlıyıq...

Arzu dolu haşiyədən əsas mövzumuza qayıdaraq qeyd edək ki, “Nizami” görkəmli bəstəkar Fikrət Əmirovun sayca beşinci (“Şur”, “Nəsimi dastanı”, “Xəzəri fəth edənlər” və “Min bir gecə”dən sonra) və son baletidir. Əsərin klaviri 1984-cü ilin yanvarında tamamlanıb, həmin ilin fevral ayında isə bəstəkar vəfat edib.

“Nizami” baleti ilk dəfə 1991-ci ildə tamaşaya qoyulub. Ya quruluşun, ya librettonun hər hansı qüsurları üzündən, yaxud həmin dövrün ictimai-sosial mühitindəki çaşqınlıq və mədəni-mənəvi meyarlarındakı natarazlıq səbəbindən həmin tamaşa uzunömürlü olmayıb. Baletin yeni librettosu (müəllif – Əjdər Ulduz) bəstəkar musiqisinin geniş və dərin məzmununa əsaslanaraq baş qəhrəmanı şəxsi həyatı kontekstindən çıxararaq, dövrünün hökmdarları ilə bərabər

Beləliklə, ötən şənbə günü klassik musiqisəvərlərimiz çox maraqlı bir səhnə əsəri ilə qarşılaşdılar. Tamaşanın musiqi rəhbəri və dirijoru, Əməkdar artist, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Əyyub Quliyev, quruluşçu balet-məyster, Xalq artisti Kamilla Hüseynova ilə libretto müəllifi Əjdər Ulduz üçlüyünün budəfəki iş birliyi əvvəlkilərdən də uğurlu alındı desək, heç yanılmırıq.

Üçlük demişkən, elə baletin süjeti də xoreoqrafik triptix kimi düşünüldü: böyük şairin həyatının üç məqamı ikipərdəlik balet tamaşasında əks olunur. Birinci məqam: şair və hakimiyyət, ikinci məqam: şair və məhəbbət, üçüncü məqam: şair və ilham pərisi.

Pərdə açılanda tamaşaçı ağsaçlı şairi – yaşadığı həyatın ağırlıq acısının kədərli gözələrinə çökmüş, “bu dünyədə hər yenilik mənə tənəniş gəlir” ifadəsi üzündən oxunan ahl insanı (Xalq artisti Gülağası

Ayrı-ayrı vaxt və quruluşlarda bundan əvvəl də iki dövlət teatrında bu müəllifin bu əsərinin tamaşalarına baxıb, münasibətimi bildirmişəm. Matey Vişnek sözcülüüyü sevməyən, dramaturgiyanın texnikasını bilən və səhnədə rejissorla həll baxımından çox asan manevrlər imkanı verən müəlliflərdəndir. Qısa, real və bir o qədər də cəmiyyətin ağırlarını sadə göstərmək bacarığı da var. İstənilən cəmiyyətdə və tabularda onun gizlətdiyi ideyaların tam əksinin təəssüratını yaradan effektiv quruluşlar vermək olar və bu mənada kifayət qədər fərqli mövzu və rəqurslara dartan əsərləri var. Amma və lakin nədənsə bizim yeni nəsil rejissorlar daha çox “Qoca kloun tələb olunur”un üzərində dayanırlar.

Nəticə olaraq deyim ki, bu günlərdə rumın yazarın əsərinə dördüncü rejissor yozumunda tamaşa elədim. İkisini birləşdirib yazmağım da ümumi parafraz sayıla bilər. İndi keçək 6-lığın bölünməsinə. Bunu üç qadın və üç kişinin qalibiyyətsiz döyüşü də saymaq olar.

Nazəkət xatirinə yolu qadınlara verib, keçək Yuğ Dövlət Teatrının “Kloun Z”sinə. Son illərin ən seçkin quruluşçularından Mikayıl Mikayılovun ötən il, hələ pandemiyaadan əvvəl məşqlərinə başladığı işi idi. Nəhayət, bu il oktyabrın sonunda baş tutan premyera rəng, ağ-qara qələbinin içində rəng vəd edirdi. Çünki feeriya-makabr (ölüm oyunu) janrında hazırlanmış tamaşanın rejissoru Mikayıl Mikayılov, əvvəldən də dedi ki, klounada üzərində dayanmışdı. Səhnə işinin quruluşçu rəssamı Umay Həsənovadır. Tamaşada teatrın üç tam fərqli aktrisaları – Nətvəan Qeybani (Sarı), Zümrüd Qasımova (Qırmızı) və Təranə Ocaqverdiyeva (Yaşıl) çıxış edirdilər.

Bu əhvalat kiminsə verdiyi elana görə iş tapmaq ümidi ilə gəlmiş üç kloun haqqındadır. İş axtaran üç qoca kloun müsahibə

bəyə gəldikləri gözlemə otağında rastlaşırlar. Onlar keçmiş yad salır, zarafatlaşır, kədərlənir, arzularla ovunurlar... Bu görüşün sevinci uzun sürmür. Çünki qoca kloun rolu üçün yalnız bir vakansıya təklif olunur. Tədricən üç köhnə dost müasir dövrün faciəvi döyüşçülərinə çevrilirlər.

Əsərdəkindən və bu günədək gördüklərimizdən fərqli olaraq, rejissorun səhnə klounları qadınlardır. Əslində, heç biz onların cinsiyyəti, yaxud təsir üsulları üzərində o qədər də dayanmırıq. Rejissorun da istəyi bu deyil. O, bizə məlum həqiqəti bu dəfə zərif çəlinlərdən, ruh və bədən olaraq tərpedən-dırnağadək bir amal uğrunda silahlanmış, özü də bir-birinə qarşı silahlanmış cəynaqlardan göstərir. Hə, bir az da səhnədə estetikə, dinamika, rəng və qadın harmoniyasını, qoca və kloun olmasına rəğmən bir qadının istənilən qıyafədə şıltaq və gözəl, cazibədar və hiyləgər (vəziyyətə görə) manevrlərini göstərir.

Hər üç qadın öz rənglərində (biçimlərində) tamaşaçıya nə isə deyir. Təbii, ali məqsəd var: lazımsızlıqla mübarizə aparıb böyük mənada həm özüne, həm də başqalarına çürük, amma

Cavanların qocalıq klounadası

Yaxud “ölüm oyunu”na uduzanlar

gərəkək həqiqəti isbat etmək. Yeni hələ hər şey bitməyib, hələ də bu dünyada kiməsə gərəkdirlər. Yaxud qapqara zülmətin o üzündəki iyne ucu boyda işıq varsa, bədsir, qalan bütün rəngləri o sızan zərədən sezmək olar. Baxır sənin fantaziyanı və dünyanı hansı yekəlikdə görməyənə.

İnsafən, hər üç qadın rejissorun təsir dairəsinə həm özlərini, həm də tamaşaçıları nı salı bıldilər. Müqayisə uğursuz olsa da özlərini də, bizi də asanlıqla aldaddı, axına qarşı getməyin qəhrəmanlıq olduğuna inandırıldılar.

Rejissor müəllifin əsərindəki əsas prinsiplərini – səmimiyyəti, ifadə vasitələrinin əlvanlığını saxlamışdı. Xarakter olaraq heç bir ideologiyaya, heç bir “izm”lərə yuvarlanmayan müəllifin klounlarını onun istədiyi kimi təqdim etmişdi: özünümühakimədə.

Yuxarıda da dediyim kimi, Vişnekin əsərlərində realizmdən absurd teatr elementləri nə isə tapmaq mümkündür.

Müstəqil “Şah Mat” teatrının yaradıcı heyəti də onun bu azadlıq vədindən istifadə edib bizləri “Üstdəki dərinliklər”in burulğanına atdılar. İkibaşlı olsa da, o burulğandan ən birinci və ən az ziyanla da tamaşaçı çıxdı.

Yarandığı vaxtdan mütəmadi fərqli mövzularda səhnə eksperimentləri edən “Şah Mat” teatri bu dəfə də cəld tərpenərək panni, həm də oyun üzərində quran müəllifdən fərqli olaraq rejissor bizi əsl sağ qalmaq üçün çıxarılan iyrenc oyunlarla üz-üzə qoydu. Onun içində hər şey var idi: müharibə, aqlıq, səfalət, epide-miya, əxlaqsızlıq, ikili standart, özlərini “Üstdəki dərinliklər”dən “atdılar”.

Bir işverənin (Qara) əzmək-dən zövq aldığı üçlük – qoca klounun yerini tutmaq istəyən üç gəncin və onların simasının dünyanı xilasla çalışan işığın (Ağ) üzücü və heyəcanlı mübarizəsində beş qəhrəman var. Onları Anar Bulud, Fərid Vəliyev, Fərid Bağirov, Səid Abbasov və Orxan Abışov canlandırdı.

Əliabbas Qədirovun 75 illiyi münasibətilə xatirə axşamı

Tanınmış teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Əliabbas Qədirovun (1946–2006) 75 illik yubileyi münasibətilə noyabrın 19-da paytaxtın Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsindəki Əli Əmirov adına Mədəniyyət sarayında xatirə axşamı keçirilib.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbirdə incəsənət xadimləri, mərhum sənətkarın ailə üzvləri iştirak edib.

Əvvəlcə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, Əməkdar artist Azad Şükürov çıxış edərək Əliabbas Qədirovun həyat və yaradıcılıq yolu haqqında söz açdı. Kinorejissor, Xalq artisti Oqtay Mirqasimov mərhum sənətkarla bağlı xatirələrini bölüşüb.

Prezident yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru, “Simurq” Azərbaycan Mədəniyyəti Assosiasiyasının prezidenti Fuad Məmmədov, Əməkdar artist Elxan Qasımov, Əməkdar jurnalist Qafar Əsgərzadə çıxış edərək Əliabbas Qədirovun Azərbaycan teatri və kinosunda qoyduğu silinməz izdən danışdılar.

Çıxışlardan sonra Xalq artisti Zaur Rzayev, Əməkdar artistlər Elza Seyidcahan, Rəşad İlyasov, eləcə də Nazim Əsgərov, Vətən müharibəsi qazisi Məbud Əhmədov öz musiqi töhfələri ilə yubiley axşamına rəng qatdılar.

Aktyorun oğlu İlham Qədirov iştirakçılara və tədbirin ərsəyə gəlməsində əməyi keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirib.

Xatirə axşamı Əliabbas Qədirovun Akademik Milli Dram Teatrında son dəfə səhnəyə çıxdığı “Mesenat” (Əli Əmirli) tamaşasının videoyazısından bir parça ilə başa çatıb.

Rasim Ocaqova həsr olunan fotosərgi

Noyabrın 22-də Azərbaycan kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, rejissor, operator, SSRİ və Azərbaycan Dövlət mükafatları laureatı, Xalq artisti Rasim Ocaqovun (1933–2006) anadan olmasının 88-ci ildönümünü tamam oldu.

Rasim Ocaqovun yaradıcılıq yolu milli kino mədəniyyəti tarixində ayrıca bir mərhələdir. Operator işi və sənətkarlıq cəhətdən maraqlı kinofilmlərin çəkilişində novator üsul və metodlardan bəca-riqlə istifadə edən Rasim Ocaqov mədəniyyətimizin incilərindən sayılan bir çox kino və televiziya filmlərinin müəllifidir. Rejissorun lentə aldığı “Tütək səsi”, “İstintaq”, “Ad günü”, “Ölsəm, bağışla”, “Otel otağı”, “Həm ziyarət, həm ticarət” və s. filmlər Azərbaycan kinematografiyasının “qızıl fond”una daxildir.

Azərbaycan Dövlət Film Fondu tərəfindən Rasim Ocaqovun doğum günündə geniş fotosərgi hazırlanıb. Milyonlar tərəfindən sevilən filmlərin rejissorunun xatirəsinə həsr olunmuş ekspozisiyada görkəmli kino ustasının həyat və yaradıcılıq yolunu əks etdirən fotosəkillər yer alıb. Ekspozisiyada rejissorun Dövlət Film Fondunda qorunan şəxsi arxivindən 50-dən çox fotosəkil nümayiş etdirilir.

Dövlət Film Fondunun sərgisi noyabrın 29-dək davam edəcək.

LALƏ

yır”, ürəyi istəyən qədər dalana “dirəyir”di. Bu həngəmədə yaradıcı gənc kimi yaşadığı cəmiyyətdə, iştirakçısı olduğu prosesdə, teatr adına ağ-qaralar ziqzaqındakı dolanbacları da səhnənin verdiyi imkanlarla göstərdirdi.

Hiss olunur, özü də, özünü unudub onunla yol yoldaşı olmağı seçənlər də Vişnekin qoyduğu o dar nəfəsiyi unudublar. Amma bunun günahı nə onlarda, nə də cəmiyyətdədir. Oudur e, səhnənin lap mərkəzində asılan qara həqiqətdə, dünyaya hökm oxuyan məxluqatdadır. Bax, məhz bu həqiqətə yaxşı fokuslanıblar.

Tamaşada hər şey var idi və əslində, bizi bu qədər qəddar, bu qədər miskin və bu qədər zəif edən günlərə qarşı heç vaxt birləşməyəcəyimizi bir daha anladıq. Rejissor işi almaq üçün ağzı əmzikli uşaq, nürani qoca, güclü gənc bölgülərini də elə-belə etməmişdi. Rejissor keçidlərini, müəllifin sətiraltı ideyalarına tapıntılarını da alqışlayıram. Sadəcə və təəssüf ki, klassik teatrın, həm də Vişnekin xilas, ümid qılıcımlarını üfürüb söndürməsinə başa düşə bilmirəm. Axı, o da, sən də, biz də anlarıyıq ki, hər şey böyük bir oyundur və mütləq Ağ gəlib Qaranın oyun-bazılığını pozacaq. Klassik də olsa Xeyir Şərin üzərində mütləq də olmasa ehtimal ki, qələbə gələcək.

Absurd üslubunda qurulan bu tamaşada aktyor oyunu səmimiyyəti və dinamikası ilə yadda qaldı. Gənc üçlük atdığı mətləbləri güclərindən ağır enerji ilə bir-birlərinə, oradan da tamaşaçılarına ötürdülər.

HƏMİDƏ NİZAMİQIZI

Xalqının qeyrətini hər şeydən üstün tuturdu...

Vətən naminə, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canını fəda edən qəhrəmanlarımızı tanımaqda davam edirik. Bu dəfə Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin şəhid giziri Mikayıl Miğfər oğlu Mikayılı haqqında söz açacağıq.

Mikayıl Mikayılı 1993-cü il sentyabrın 24-də Qəbələ rayonunun Mıxlıqovaq kəndində anadan olub. Kənddəki F.Həmidov adına orta məktəbdə təhsil alıb. Yeniyetmə yaşlarından idmanın yüngül atletika növünə maraq göstərib. Bu sahədə göstərdiyi fəallıqlara görə fəxri fərmanlar da alıb.

2009-cu ildə Mikayılın atası dünyasını dəyişir və ailənin yükü onun çiyinlərinə düşür. Anasının istəyi ilə ali məktəbə hazırlaşsa da, öz istəyi hərbiçi olmaq idi. Ali məktəbə daxil olur, amma təhsilini davam etdirmir. 2011-ci ildə hərbi xidmətə yollanır. Hərbi xidmətini başa vurduqdan üç ay sonra müddətdən artıq həqiqi hərbi

xidmət qulluqçusu kimi yenidən ordu sıralarına qayıdır. Bir neçə il Silahlı Qüvvələrin sülhməramlı kontingentində çavuş, baş çavuş rütbələrində xidmət edir. Xidməti ilə əlaqədar Bolqarıstan, Ukrayna, Türkiyə və başqa ölkələrdə kurslara qatılır. 2014-cü ilin mayında NATO-da keçirilən kurslarda 100 nəfər içərisindən 4 nəfər xüsusi peşəkar seçilir ki, bunlardan biri də Mikayıl olub. Həmin ildən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin sırasında xidmətini davam etdirib.

2016-cı il Aprel döyüşlərində iştirak edən Mikayıl ayağından yaranılır. Lakin Vətənə sevgisi, düşməndən qisas almaq istəyi onu yenidən ordu sıralarına qayıtmağa sövq edir. 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan Vətən müharibəsində Mikayıl da ön cəbhədə idi. Sentyabrın 30-na keçən gecə Mikayıl kəşfiyyat-diversiya qrupunun rəhbəri kimi əməliyyat planı hazırlayıb həyata keçirir. Bir neçəsi yüksək rütbəli zabıt olmaqla xeyli sayda erməni hərbiçisi məhv edilir. Həmin gün Murovdəğ-Kəlbəcər istiqamətində düşmənin artilleriya zərbəsinə tuş gəlir və şəhidlik zirvəsinə yüksəlir. Anası İradə Mikayılova qeyd edir ki, Mikayılın nə Aprel döyüşlərində, nə də Vətən müharibəsində iştirak etməsindən xəbərləri olub: “Aprel döyüşlərində yaralandığını belə məndən gizlətməmişdi. O, çox düşüncəli övlad idi. Heç bir zaman onun üçün üzülməyimiz, niganar qalmağımızı istəməzdi. Vətəninə, xalqının qeyrətini daim hər şeydən üstün gördü. Övlad itkisi nə qədər ağır olsa da, mən onun ucaldığı müqəddəs zirvəylə fəxr edirəm. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət ələsin”.

Qardaşı Samir Mikayılı söyləyir ki, Mikayıl ona həm də dost, sirdaş olub: “Hərb sahəsini seçəndən bəri evə çox az gələ bilirdi. O, hər hərəkəti, verdiyi qərarları, seçdiyi yol ilə həmişə mənə nümunə olur. Mən qardaşımla, qazandığı şərəfli adla fəxr edirəm. Hər zaman onun adını, göstərdiyi igidlikləri tanıtmağa çalışacağam”.

M.Mikayılı oktyabrın 1-də doğulduğu Mıxlıqovaq kəndində atasının məzarı yanında torpağa tapşırılıb. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Azərbaycan Bayrağı” ordeni, “Vətən uğrunda”, “Cəsur döyüşçü”, “Kəlbəcərin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub. Müdafiə Nazirliyinin “Şücaətə görə” medalına da layiq görülüb.

Ruhu şad olsun.

NURƏDDİN

6 yaddaş

Qapı açılır və gözələrinin çəlinliyin-dəki kədəri gizlətməyə çalışan üç uşaq (əslində, adlarını bilirdim – Fidan, Ləman, Kənan – anaları Şəbnəm xanım hər birindən xeyli danışmışdı) bizə tərəf qaçır. Qeyri-ixtiyari gözlərimizi silir və gülümsəməyə çalışırlar.

Kənan tələsə-tələsə “Ana, gecikmədik ki? Gedək, tamaşa başlayıb, axı. Sonra yer tapa bilməyəcəm” deyib anasının əlindən tutub salona sarı dartır.

Onun narahatlığına son qoymaq üçün müdaxilə edirəm:

– Yox, hələ 10 dəqiqə var, həm də sənin yerin ən ön sıradadır, heç kim orada otura bilməz. Gəl, tanış olaq.

Həvəssiz də olsa qısaca “Olaq da, mən Kənan, bəs siz” deyər soruşdu. Mən fikrinin davamı üçün ona tərəf əyilib “və...” deyəndə ani duruxub düz gözlərimə zilləndi. Şəstlə “Vətən müharibəsi şəhidi mayor Sənan Zamanovun oğlu Kənan Zamanov!” dedi.

Bayaqkı tələskənliyini, tamaşaya qaçmaq qıvrıqlığını saxlayıb danışmağa başladı: “O gün təzə sinif yoldaşlarıma da özümü belə təqdim elədim. Sınıfimizdən təkəcə mənim atam şəhid olub. Uşaqlar mənə “Sənin atan qəhrəmandır” dedilər. Onlara atamdan çox danışdım. Atam ilə fəxr edirəm, amma həm də onun üçün çox darıxıram. Onun haqqında ən çox Ləmanla danışırım, amma ağ-lamıram. Atam hirsələnər axı. Ləman “Ata bizi görür” deyir. Mən də çalışıram atamın istədiyi kimi olum. Yaxşı oxuyacam, atam kimi mən də hərbiçi olacam, qəhrəman olacam”.

Kənanın dedikləri gənc ananı titrətdi, elə bil onun “qəhəman olacam”ından sonra deyəcəklərindən qorxdı və tez “Uşaqlar, qaçın, tamaşa başlayır” deyib onları salona yola saldı. Və biz yenidən baş-başa qaldıq. O, sel olan göz yaşlarını silə-silə Sənanından danışdı, mən də icimdə düşməne milyon dəfə lənət oxuya-oxuya onu dinlədim.

Bu bəstəboy, qəhər boğazında düyünlənə-düyünlənə danışan, danışdıqca güclü görünməyə çalışan qadını dinləmək qədər ağır heç nə ola bilməzdi.

– Sənanın böyük iddiaları, ucsuz-bucaqsız arzuları yox idi. Sadəcə, xidməti başa vurub, tequlədə çıxdıqdan sonra Bakıda xudmani bir evimiz olsun istəyirdi. “Kəş fürsət olsun, sizləri başıma yığıb, öz ocağımızda sakit yaşayaq, uşaqlarımızı oxudaq, onların xoşbəxtliyini görə” deyirdi. Biz, çox tez evləndik, elə bilin ki, birlikdə böyüdük, 13 illik hərbiçi ailəsi ömrünü bütün çətinlikləri ilə birgə yaşadığı. O, bir neçə rayonda xidmət etdi, çətin şəraitdə çalışdı, ağır təlimlərdən, sınaqlardan keçdi. Amma heç vaxt buna nə mənə, nə də balalarımıza hiss etdirmədi. Sakit, nikbin, həyatsevər insan idi.

Ayrılıq daim zamansız gəlir, mayor Zamanov...

Bir az da tələskən (burada ani dayanır, göz-ləri uzaqlara zillənir və hansısa xoş xatirənin işığında yanaqları allanır) idi. İstəyirdi hər arzusunı gerçəkləşdirsən, uşaqlarına verdiyi sözləri tutsun. Onu hər fikrili görəndə təsəlli verirdim, gələcək planlarımızdan danışırıdım. O da uşaq kimi sevinirdi. Bilmirəm, bəlkə də ürəyinə dammışdı. Elə hey uzun yaşama-yacağını, ömrün aman verməyəcəyini düşünürdü. Tez-tez “şəhid olsam...” sözlərini də işlədirdi. Amma ikimiz də bu fikri qovur və onu uzaq gələcəklə bağlı xəyallarla əvəz edirdik. Amma müharibə yolumuzu yaman kəsdi... İndi yalnız bir amalım var: Sənanın arzularını cücartmaq, əmanətlərini ona layiq yetisdirmək və ömrümün qalan bütün illərini Sənanla yaşaymış kimi xəyal edib özümü də, onun ruhunu da ovutmaq...

Onunla söhbətimiz uzun oldu. Uşaqlar tamaşa salonunda nağıla baxdılar, biz də Sənanın qısa, dolğun və şərəfli nağıla döən gerçək ömrünə birgə nəzər saldıq...

Şəhid mayor Zamanov Sənan Qahir oğlu 17 avqust 1987-ci ildə Qusar rayonunun Çiləgir kəndində dünyaya göz açmışdı. Atası hərbiçi olduğundan bir neçə məktəb dəyişmiş, əvvəlcə doğma kənddə, 1994-cü ildən Bakıda 211 sayılı tam orta məktəbdə, 1998-ci ildən isə Beyləqan rayonunun Milabad kənd məktəbində oxumuşdu. 2001-ci ildə qardaşı ilə birlikdə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə qəbul olmuşdu. Burada 3 il təhsil aldıqdan sonra təhsilini Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbdə davam etmişdi. 2008-ci ildə oranı bitirərək Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi Təlim Tədris Mərkəzində zabıt ixtisas kursu keçmiş, 2009-cu ildən Naxçıvan Muxtar Respublikasında “N” say-

lı hərbi hissədə təqim komandiri və bölük komandiri olmuşdu. 2011-ci ildə baş leytenant, 2015-ci ildə kapitan rütbələrini almışdı. 2016-cı ildə Müdafiə Nazirliyinin Qusar rayonunda yerləşən N sayılı hərbi hissəsin-də bölük komandiri təyin edilmiş və eyni ildə mayor rütbəsinə almış, 2019-cu ildən xidmətinə Goranboy rayonunda yerləşən N sayılı hərbi hissədə davam etmişdi.

2020-ci il sentyabrın 27-də Vətən müharibəsi başlanan dövrə maddi-texniki təminat taburunun komandiri vəzifəsində döyüşlərə atılır. O da hərbiçi yoldaşları kimi torpaqlarımızı düşməndən azad etmək üçün çoxdan bu anı gözləyirdi. Yalnız bir amalı vardı: qarşıya qoyulan döyüş tapşırığını ən az itkilərlə icra etmək. Bu yolda bir an belə ölümdən qorxmadı, yalnız irləli can atdı. 30 sentyabr 2020-ci ildə Suqovuşan istiqamətində gecə saatlarında gedən döyüşlərdə düşmən postuna ilk daxil olanlardan biri mayor Zamanov idi. Hər zaman əsgərlərinə sipər olan komandır burada da yolundan dönmədi, oktyabrın 1-nə keçən gecə düşmən gülləsinin ürəyinə tuş gəlməsi nəticəsində qəhrəmancasına şəhid oldu.

İndi Qusar rayon Şəhidlər xiyabanında əbədi məkan quran şəhidimizin ruhu şadıddır. Çiyin-çiyinə döyüşdüyü hərbi yoldaşları, o cümlədən qardaşı mayor Butay onun Vətəni bütöv görmək arzularını həyata keçirdilər.

Hər zaman nümunəvi hərbiçi olmağı bacaran Sənanın qısa ömrünə siğışdırdığı uğurları çox idi. Hələ Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbdə təhsil alarkən, 2006-cı ildə atletika üzrə ordu birinciliyində qalib olmuş, 2017-ci ildə bölük komandirləri arasında yarışda 2-ci yerə layiq görülmüşdü. Xidməti ərzində 1-ci və 2-ci dərəcəli “Qüsursuz xidmətə görə” medalları ilə təltif olunmuşdu. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaranmasının 90 və 95-ci ildönümlərilə bağlı paradlarda da iştirak etmişdi...

Ölkə Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və “Suqovuşanın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub.

Cəmi 33 illik ömür və özündən sonra qoyulan böyük iz. Tez-tez hansısa zaman müqayisəsini edərkən “Bir igidin ömrüddür ki” deyirik. Beləcə, özümüz də fərqiñə varmadan, əslində, bu igidlərin qısa ömrünün ən sadə və bəlkə də ən amansız təyiniini edirik. Gərki-dəki nəhayətsiz acıları, nisgili də ağır yük kimi onların həsrəti ilə yaşayanların çiyinlərinə həvalə edərek...

Həmidə NİZAMİQIZI

Rusiyada yaşayan azərbaycanlı bəstəkar Asya Sultanova vəfat edib

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə itki üz vermişdir. Rusiyada yaşayan azərbaycanlı bəstəkar, respublika-mızın Əməkdar incəsənət xadimi Asya Sultanova 22 noyabr 2021-ci ildə ömrünün 99-cu ilində dünyasını dəyişmişdir.

dir. A.Sultanovanın mahnılarını bir sıra məşhur müğənnilər – Tamara Miansarova, Yuri Qulyayev, Yuri Boqatikov, İrina Brjevskaaya, Vadim Mulerman, həmçinin böyük müğənnilərimiz Rəşid Behbudov və Müslüm Maqomayev ifa etmişlər. Onun “Azərbaycan” – səs və orkestr üçün poeması Ümumittifaq Radiosunun fondunda yazıya alınmış və Rusiyanın müxtəlif konsert səhnələrində səsləndirilmişdir.

A.Sultanovanın yaradıcılığının mühüm hissəsini filmlərə yazdığı musiqilər təşkil edir. O, “BAM-dan məktublar”, “Kazakovun briqadası”, “Ölkənin gənc sahibləri”, “Maksimalistlər”, “Şərq kü-ləkləri”, “Yaşamaq hüququ”, “Böyük gələcəyə yol”, “Duz və çörək”, “Rəssam Toğrul”, “Konstantin Simo-nov”, “Məhbəbatımın tarixi”, “Ulduz şəhərciyində iki gün” və s. filmlərə musiqi yazmışdır.

Azərbaycandan kənarda yaşasa da, Asya Sultanova öz Vətəni ilə əlaqəni kəsmir, Bakıya tez-tez gəlirdi. O, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının da qonağı olur, burada dostları və yaradıcı həmkarları ilə görüşürdü.

Gözlə insan və bəstəkar Asya Sultanovanın xatirəsi onu tanıyanların qəlbində hər zaman yaşayacaq. Allah rəhmət ələsin.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı

İstiqlal Muzeyində “Laçın qartalları” sərgisi

Azərbaycan İstiqlal Muzeyində 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsini yad etmək və vətənpərvərliyin təbliği məqsədilə “Qəhrəmanlar can verir yurdu ya-satmaq üçün” adlı layihə çərçivəsində növbəti sərgi keçirilib. “Laçın qartalları” adlı tədbir-sərgi Laçın Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi ilə birgə təşkil edilib.

Tədbirdə Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun göstərdiyi şücaətdən bəhs olunub. Bildirilib ki, Laçından olan, amma heç Laçına ayaq basmayan Vətən oğulları da öz qanları bahasına Vətən torpaqlarının işğaldan azad olunmasında qəhrəmancasına iştirak ediblər.

Sonra tədbir iştirakçıları Vətən müharibəsinin şəhidləri – kiçik gizir İkin Xosrovzadə, XTQ kəşfiyyatçısı Fərid İlyasov, əsgər Yaqub Yaqubzadə, Mansur Əhmədov, Şahgündüz

Cabbarov, Elnur Cabbarov və Tural Həsənova həsr olunan sərgi ilə tanış olublar. Sərgidə şəhidlərimizin həyatının müxtəlif illərinə, xidməti fəaliyyətinə həsr olunan fotosəkillər və şəxsi əşyaları nümayiş olunub.

Tədbirdə şəhid ailələri, qazilər, Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi, Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsi Laçın rayon Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları iştirak edib.

İstiqlal Muzeyində “Laçın qartalları” sərgisi noyabrın 25-dək davam edəcək.

Onun adı çəkildə təsəvvürdə Azərbaycan ədəbiyyat və mətbuatı ilə bağlı salnamələr yaradan fədakar tədqiqatçı obrazı canlanır. Elmi dərəcə və elmi adı olmayan bu araşdırmaçı bir elmi tədqiqat institutunun işini təkbaşına görüb.

Əməkdar jurnalist, “Qızıl qələm” mükafatçısı Qulam Məmmədli. Bu elm fədaisi ömrünün 60 ilini milli ədəbi irsin, mətbuat tariximizin öyrənilməsinə və nəşrinə həsr edib.

Qulam (Qulaməli) Məmməd oğlu Məmmədli 25 mart 1897-ci ildə Təbriz şəhərində dünyaya göz açıb. Anası bir qohumunun dövləti ilə Bakı şəhərinə gəlir. Burada qısa müddət qaldıqdan sonra Türkmənistanın Aşqabad şəhərinə gedirlər. Qulam Aşqabadda beş il molla məktəbində oxuyur, ərəb, fars dillərini öyrənir. Əmək fəaliyyətinə neft zavodunda fəhlə kimi başlayır. Sonra qəzetdə müərrətib (hafr düzən, yığıcı) işləyir. Qəzetdə işləməsi onda ədəbiyyata dərin maraq yaradır. Beləliklə, M.Ə.Sabir, A.Səhhat, A.Şaiq, M.Cəlil, H.Cavid, C.Cabbarlının yaradıcılıqları ilə tanış olur. Bakıda nəşr olunan “Molla Nəsrəddin”, “Məktəb”, “Babayi-Əmir”, “Tuti” jurnallarını oxuyur. Hətta bu mətbuat orqanlarında yazılarla çıxış edir.

1916-cı ildə “Ölürlər” pyesinin Aşqabadda tamaşaya qoyulması məqsədilə müəllif Cəlil Məmmədquluzadə və Əliqulu Qəmküsar Türkmənistanı gedirlər. Qulam Məmmədli görkəmli ədiblərlə görüşür və məşhur əsərin tamaşaya hazırlanmasında yaxından iştirak edir.

Q.Məmmədli 1923-cü ildə Bakıya gəlir və həmin il “Kommunist” qəzetində mü-rəttib kimi işə düzəlir. Daha sonra “Molla Nəsrəddin” jurnalında işə başlayır.

Mətbuat və ədəbiyyat tariximizin fədakar tədqiqatçısı

O, eyni zamanda 1924-cü ildə Bakı Teatr Məktəbinə qəbul olunur. Burada Fatma Qədri, Sultan Fikrət, Musa Hacı-zadə, Hacımamməd Qafqazlı, Cəfər Cabbarlı ilə tanış olur, yaradıcılıq əlaqə-ləri qurur. 1926-cı ildə nəşrə başlayan “Çapçı gözü” çoxtiraajlı qəzetində də iş-ləyir. Sonralar Q.Məmmədli “Kommunist”də ədəbi işçi, şöbə müdiri, “Kəndli qəzeti”ndə redaktor müavini, daha sonra “Azərbaycan kolxozçusu”, “Yeni yol” qəzetlərinin redaktoru olur. İkinci Dünya müharibəsi zamanı jurnalistlik fəaliyyəti-ni Təbrizdə nəşr olunan “Vətən yolun-da” adlı ordu qəzetində ədəbi işçi kimi davam etdirir.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, görkəmli rus yazıçısı Maksim Qorki 1934-cü ildə Bakıya gəlir. Q.Məmmədli də bu ədiblə görüşür. Bu görüş onun yaddaşında dərin iz buraxır. M.Qorki Q.Məmmədlini “xalq sərəvətinin bilicisi, Azərbaycan mətbuatının yanar üreyi” adlandırıır.

Bu illərdə Q.Məmmədli mətbu fəaliyyət-lə yanaşı, ədəbi mühitdə az tanınan klas-sik yazıçı və şairlərimizin yaradıcılığı ilə bağlı araşdırmalar aparır. Mirzə Məhə-məd Naxçıvanı ilə dostluq əlaqələri qurur.

Onun kitabxanasından istifadə edərək Mirzə Əli Möcüz və Heyran Xanımın “Seçilmiş əsərləri”, “Bəxtiyarname” adlı kitablarını hazırlayır və Təbrizdə çap etdirir. Daha sonra “İran Azərbaycanı-nın müasir şairləri”, “Səttarxan” şeirlər toplusu, “Xiyabani”, “Cənubi Azərbay-can şairləri” antologiyası, “Atmacalar”, “Əlağa Vahid. Seçilmiş əsərləri” onun tərtibçiliyi ilə nəşr olunur. Bununla tədqiqatçı neçə-neçə söz, fikir adamının ömür və sənət yoluna işıq tutur.

Q.Məmmədli Bakı kinostudiyasında Ssenari şöbəsinin müdiri, 1947-ci ildən “Kommunist” qəzetində şöbə müdiri, 1952-ci ildən “Kırpi” jurnalında məsul katib, baş redaktor vəzifələrində çalışır. 1959-cu ildə təqaüdə çıxır. İkillik fasilə-dən sonra indiki AMEA-nın Tarix İnstitutunda kiçik elmi işçi, Azərbaycan Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivində elmi məsələlər üzrə direktor müavini işləyir.

Q.Məmmədli böyük mütəfəkkir Cəlil Məmmədquluzadənin 100 illik yubileyi münasibətilə 1966-cı ildə “Molla Nəsrəddin” (salnamə) kitabını çap etdirir. Bununla da Azərbaycan salnaməçilik məktəbinin bünövrəsini qoyur. O daha sonra “Hüseyn Ərəblinski”, “Cahangir

Zeynalov”, “Abbas Mirzə Şərifzadə”, “Üzeyir Hacıbəyov”, “Cavid – ömrü bo-yu”, “Nəriman Nərimanov” və başqa ki-tab – salnamələri çap etdirir. Onun ən diqqətəlayiq işləri arasında milli teatr tariximizlə bağlı araşdırmalarının məcu-su olan iki hissədən ibarət “Azərbaycan teatrının salnaməsi”nin (I hissə 1974, II hissə 1983) məxsusi yeri var. Bu gün milli teatrımızın inkişaf mərhələlərini iz-ləmək üçün bu dəyərli tədqiqat əsərləri əvəzsiz mənbədir.

Azərbaycan ədəbiyyat və mədəni-yətinin öyrənilməsində xidmətləri yük-sək qiymətləndirilən ziyalı “Əməkdar mədəniyyət işçisi” (1977) və “Əməkdar jurnalist” (1984) fəxri adlarına layiq gö-rülüb. Müxtəlif ictimai vəzifələrin də öh-dəsindən layiqincə gələn Q.Məmmədli Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası Baş redaksiyasında mətbuat məsələləri he-yətinin üzvü olub.

Teatr və mətbuat tariximizin yorul-maz tədqiqatçısı, tanınmış mətnşünas, ensiklopedik bilik sahibli Qulam Məmmədli 18 noyabr 1994-cü ildə, 97 ya-şında vəfat edib, Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

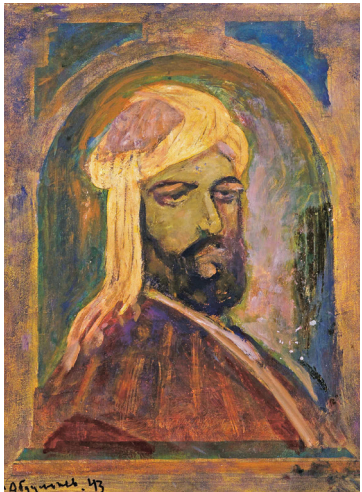
Savalan FƏRƏCOV

Azərbaycan rəngkarlığının patriarxı

Mikayıl Abdullayev – 100

Çoxəsrlilik tarixə və zəngin bədii ənənələrə malik olan Azərbaycan rəngkarlığının XX yüzilliyi əhatə edən inkişaf mənzərəsində Mikayıl Abdullayevin (1921–2002) xüsusi yeri vardır. Bunu şərtləndirən başlıca səbəb onun yarım əsrə bərabər çoxşaxəli yaradıcılığının, ənənə və müasirliyin qovuşmasını özündə ehtiva etməklə, milli sənət tariximizi şərtləndirməsidir. Mikayıl Abdullayevin dəzgah və monumental rəngkarlıq, qrafika, səhnəqrafiya və heykəltəraşlıq sahəsində ərsəyə gətirdiyi çoxsaylı əsərləri Azərbaycan incəsənətinə layiqli töhfədir.

Əvvəlcə Bakıdakı Azərbaycan Rəssamlıq Texnikumunda (1935-1939), sonra isə Moskvadakı V.I.Surikov adına Rəssamlıq İnstitutunda (1944-1949) təhsil alan Mikayıl Abdullayevin ömür yolu mənalı və unudulmaz hadisələrlə zəngin olduğundan, bu günə kimi də qayğıkeş insan və benzersiz rəssam kimi xatırlanmaqdadır.

Sənət yoluna Özim Özimzadə, Üzeyir Hacıbəyli, İqor Qrəbar, Sergey Gerasimov, Səməd Vurğun, Çingiz Aytmatov, Dmitri Şostakoviç, Qara Qarayev kimi bir çox məşhur insanların bələdçiliyi qarşılığında rəssamın əsərlərindəki və şəxsiyyətindəki möhtəşəmliyin səbəbsiz olmadığını söyləmək mümkündür. Elə bütün yaradıcılığı da bu möhtəşəmlikdəki səmimiyyətdən bəhrələnib, onu rəng və forma-biçim ecəzkarlığına çevirməyə həsr olunub. Odur ki, heç vaxt əsərləri ilə kimlərsə usandırmayıb, zaman-zaman sənətsevərləri yeni tablolarını soraqlamağa məcbur edə bilib. Mikayıl Abdullayev Azərbaycan təsviri sənət tarixini rəvnəqləndirən az sayda sənətkarlardandır ki, yaradıcılığı bütün dövrlərində, o cümlədən müdrik çağlarında müasir və tərəvətli qala bilmişdir...

Hələ tələbəlik illərində yaratdığı “Axşam” (1947), daha sonra isə ərsəyə gətirdiyi “Mingəçevir işıqları” (1948) tabloları ilə nüfuzlu sərgi salonlarına yol tapan gənc rəssam çox qısa müddətdə istedadlı rəngkar kimi tanınmışdır. “Sevinc” tablosunun 1958-ci ildə Brüsseldə keçirilən beynəlxalq sərginin gümüş medalına layiq görülməsi isə artıq onun ustalığının beynəlxalq miqyasda təsdiqi olmuşdur. Bundan sonrakı yaradıcılığı da yeni və maraqlı axtarış və bədii tapıntılarla yadda qaldı...

Elə bilirik ki, Mikayıl Abdullayevin Şərq və Qərb rəssamlığının qovşağında ucaltdığı “yaradıcılıq məbədi” də məhz həmin bədii məziyyətlərin uğurlu sintezi, milliliyin bəşərliliyə çevrilməsinin ifadəsidir. Kommunist ideologiyasının tüğyan etdiyi məkanda bir yaradıcının sənətin müxtəlif növlərinə müraciətin yaxşı qarşılamasalar da, Mikayıl Abdullayev bu xoşagəlməz ənənəni həmişə pozmağa cəhd göstərənlərdən olub. Daha dəqiq desək, ona mane olmayıblar. Çünki onu danmaq mümkünmüşdü. Etiraf edək ki, onun rəngkarlıqdan fərqli digər sahələrə də müraciəti duyulası dərəcədə uğurlu olmuşdur. Bu mənada görkəmli sənətkarın Bakı metrosunun “Nizami” stansiyasının daxili salonunu bəzəyən mozaik pannolarının xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini deməliyə.

Sonradan “yeraltı muzey” kimi dəyərləndiriləcək bu mozaikalar məcmusuna “Xəmsə” mövzusunda işlənmiş 18 süjetli panno və şairin iriölçülü portreti daxildir. Salonun divarlarındakı mozaik əsərlərdə “Sirlər xəzinəsi”ndən “Bayquşların söhbəti”ndən “Kərpickeşinin nağılı” və

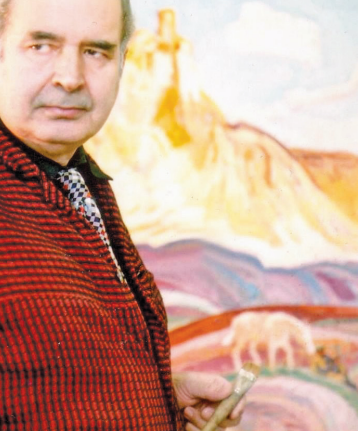
“Sultan Səncər və qarı”, “Xosrov və Şirin”dən “Fərhad Bisütündə”, “Xosrov və Şirin”, “Fərhad və Şirin”, “Leyli və Məcnun”dan “Məcnun və atası”, “Leyli və Məcnun”, “Leylinin qəbri üstündə”, “Yeddi gözəl”dən “Simnarın faciəsi”, “Bəhram və əjdaha”, “Bəhramın hünəri” və “Fitnə”, “İskəndərnamə”nin isə hər iki hissəsindən – “Şərəfnamə” və

“İqbalnamə”dən üst-üstə beş motiv: “İskəndər və çoban”, “Yeddi alim”, “Nüşabə və İskəndər”, “Daranın ölümü”, “Nəqqəş Mani” səhnələri yer almışdır. Onların cəlbədiciliyi ilk növbədə mozaik pannoların yeraltı tikilinin divarlarında “itməməsi”, sənətlərin sintezi probleminin uğurla həlli və bədii ümumiləşdirməli kompozisiyaların monumental sayəsində əldə edilmişdir. Bunu əldə etməyin ilk növbədə miqyas seçiminə asılı olduğunu professionalıqla duyan və fəhmən hiss edən Mikayıl Abdullayev, Nizaminin ümumi kompozisiyada dominant rolunu oynayan portretini miqyas etibarilə on səkkiz süjetdən iki dəfə böyük işləməklə, arzulanan sintezin monumentallığının əldə olunmasına kökləyə bilmişdir.

Rəng palitrası bir qayda olaraq əlvanlığına görə başqalarından fərqlənən və milli bədii ənənələrlə səsleşən görkəmli fırça ustası bu mozaik pannolarda smaltanın şərti-lakonik rəng çalarlarından istifadə etməklə, bütünlükdə kompozisiyaların miniatürsayağı – inçə və cəlbədicili klorit almasına nail olmuşdur. Qarşı-qarşıya duracaq mozaikalar arasında baxış məsafəsinin çox yaxın – cəmi yeddi metr olması da müəlliflərin əsərlərini bir-birinə mane etməməsinə şərtləndirən daha incə çalarlı rəng keçidləri tapmağı tələb etmişdir. Amma o vaxtlar satışda olan və daha çox “cingiltili” rənglərə malik smaltalarla buna nail olmaq demək olar ki, mümkünmüşdü. Odur ki, rəssamın təklifi ilə bu məsuliyyəti iş SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının Leninqraddakı (Sankt-Peterburq) mozaika emalatxanasında görülmüşdür. Davamlı səylərin nəticəsində şimalı mozaikaçıları rəssamın çəkdiyi eskizlərin klorit incəliyini əldə etməklə, əsl sənət nümunəsi sayıla biləcək pannolar yarada biliblər. Metronun “Nizami” stansiyasının 1976-cı ildə baş tutan açılışında həmin mozaik pannoların əksəriyyəti artıq hazır idi.

Üç il sonra – 1979-cu ildə isə qalan bir neçə panno da “yeraltı muzey”də öz yerini tutmuş və tərtibat işi bununla başa çatmışdır.

Bu mozaikaların estetik tutumunu dəyərləndirməli olsaq, onda ilk növbədə onların duyulması bədii stilizə və ümumiləşdirmələrlə yanaşı, həm də rəng yığcamlığına və incəliyinə, cəlbədiciliyinə

bedici siluet ifadəliliyinə malik olduğunu vurğulamalıyıq. Artıq yarım əsrə yaxındır ki, metronun “Nizami” stansiyasının daxilində xüsusi gözəllik bəxş edən tərtibatın dünya reytinglərində yüksək yer alması bir daha memar Mikayıl Hüseynov və rəssam M.Abdullayevin birgə yaradıcılığının nəticəsi olan “Xəmsə” ünvanlı monumental sənət nümunəsinin unikallığını təsdiqləyir.

Rəssamın kitab qrafikası sahəsindəki fəaliyyəti də özünəməxsus bədii-estetik məziyyətləri ilə seçilir. Bu mənada müəllifin “Leyli və Məcnun” (M.Füzuli), “Kitabi-Dədə Qorqud”, “Gülüstan” (S.Şirazi), “Şamo” (S.Rəhimov), “C.Məmmədquluzadənin hekayələri” kitablarına çəkdiyi illüstrasiyaları xüsusi qeyd etmək olar.

“Şamo”ya və “C.Məmmədquluzadənin hekayələri”nə çəkdiyi illüstrasiyalarda realist-gerçəkçi sənət prinsiplərindən istifadə edən M.Abdullayev bu nəsr əsərlərində baş verən hadisələrə cəlbədicili və təsirli görkəm vermişdir. Ağ-qara cizgilərin axıcı ritmindən və incə keçidlərdən ustalıqla istifadə edən sənətkar illüstrasiyaların mətnə aydınlıq bəxş edən qaynağa çevrilməsini şərtləndirmişdir. Bütün yaradıcılığı boyu milli bədii irsdən yaradıcılıqla faydalanan rəssam, “Leyli və Məcnun”, “Gülüstan” və “Kitabi-Dədə Qorqud”a çəkilməmiş nümunələrə ədəb ilə müraciətliyin uğurlu vəhdətini əldə etməklə, miniatür üslubunun estetikasının hələ də tərəvətli qaldığını təsdiqləyə bilmişdir. “Kitabi-Dədə Qorqud”da bir səthdə ümumi kompozisiyanın dominantına çevrilən süjeti onu əhatələyən bir neçə kiçikölçülü motivlərlə uğurla əlaqələndirməsi səhifənin cəlbədiciliyini təmin etmişdir.

“Leyli və Məcnun” ünvanlı illüstrasiyalarda isə rəssam Orta əsrlər əlyazmalarında geniş təbiiq olunan kompozisiyalardan bəhrələnməklə təsvirlə yazının vəhdətindən uğurla istifadə etmişdir.

Bu da oxucuya nakam məhəbbət dastanında aşiqlərin yaşantılarına şair şərhinin rəssam tərəfindən təsirli biçimdə əyaniləşdirilməsinə imkan vermişdir.

M.Abdullayev Füzuli dünyasına olan sonsuz sevgisini “Leyli və Məcnun” (Ü.Hacıbəyli) operasının bədii tərtibatında (1965) davam etdirmişdir. Geniş bədii ümumiləşdirmə və lakonikliyi ilə seçilən dekorasiyalar tamaşanın dramatikliyini üzə çıxaran bədii məziyyətlərlə zəngin olduğundan, rəng təzadlarının üstünlük təşkil etdiyi bu tərtibatlarda Şərq ruhu qabarıq duyulmaqdadır. İki il sonra M.Abdullayev milli opera sənətimizin şah əsərlərindən sayılan “Koroğlu”ya (Ü.Hacıbəyli) yeni tərtibat işləməklə tamaşanın uğurlu alınmasına yaddaqalan töhfə vermişdir. Onun hazırladığı dekorasiyalarda tamaşanın mübariz ovqatı rənglər vasitəsilə yaddaqalan estetik tutumda ifadə olunmuşdur. Daha sonra isə o, Akademik Opera və Balet Teatrında səhnəyə qoyulan “Çitra” (Niyazi) baletinin (1971) tərtibatını həyata keçirmişdir.

Özünün plastik duyumunu 1973-ci ildə hazırladığı “İmadəddin Nəsimi” heykəlidə (A.Mustafayevlə birlikdə) gerçəkləşdirən M.Abdullayev, hü-rufi şairin üsyankar ruhunu cəlbədicili forma-biçimdə təqdim etməyə nail olmuşdur. Bu yerdə əlavə edək ki, rəssam 1973-cü ildə İmadəddin Nəsiminin obrazı üçün elan olunmuş müsabiqənin qalibi olmuşdur. O, eyni zamanda Üzeyir Hacıbəylinin və Səməd Vurğunun ilk portretlərinin müəllifidir.

1953-cü ilin martında İosif Stalinin vəfatından sonra 15 sovet rəssamı ilə birlikdə M.Abdullayevin də SSRİ rəhbərini ölüm yatağında təsvir etmək kimi məsul işə dəvət olunması da ilk növbədə onun istedadına olan inamın ifadəsi idi. Rəssam sağlığında tez-tez həmin anı xatırlayar və deyirdi ki, bəzə ayrılın üç saat vaxtda mən digərlərindən fərqli olaraq bir yox, iki etüd işlədim. Deyilənə görə, onlardan biri məşhur auksionda çox baha qiymətə satılmışdır. Onun rəngkarlıq, qrafika, heykəltəraşlıq, teatr tərtibatı və monumental sənət sahəsində yaratdığı çoxsaylı əsərlərindəki bədii məziyyətlər inandırır ki, yaradıcı insanın özünü tam ifadəsi üçün bu rəngarənglik çox vacib keyfiyyətdir.

Yalnız zaman onun bu səhələrlərini müraciətlərinin nə qədər məntəqli olub-olmamasını müəyyənləşdirir. Etiraf edək ki, rəssamın 60 illik yaradıcılıq toplusundan bədii dəyəri artıq zamansızlaşan bir çox əsərləri “boylanmaqdadır”...

Onun əsərləri yaradıcılığının zaman və məkan çərçivəsinə sığmadığını da təsdiqləyir. Bütün bunların bilavasitə rəssamın kamill bədii vərdişlər daşıyıcısı olmaqla yanaşı, qeyri-adi təfəkkür və təxəyyül genişliyinin nəticəsində əldə olunduğu birmənalıdır. Mikayıl Abdullayev istər çağdaş, istərsə də əski mövzuların eyni səmimiyyətlə obrazlı və orijinal forma-biçim ifadəsinə nail ola bilmişdir. Müdrik Dədə Qorqudu, qoç Koroğlunu, iki cahana sığışmayan girdimini, məhəbbətləri mühtit girdabında boğulan Leyli və Məcnunu zamanın əski ictimai-psixoloji-estetik məkanından qopardıb “müasirləşdirmək” elə də asan məsələ olmamışdır. Əski mövzulara müraciət yaradıcı adamdan nə qədər obrazlı təxəyyül tələb edirsə, müasir olayların bədii təqdimatı isə ondan bir o qədər də incə psixoloji-estetik yanaşma tələb edir. Rəssamın “Fərhadın məşqi”, “İndira Qandi”, “Üzeyir Hacıbəyli” və s.

Xatirə təqvim	24–26 noyabr
Azərbaycan	
24 noyabr 1906 – Ədəbiyyatşünas Əli Nazim (Ələkbər Mahmud oğlu Mahmudzadə; 1906 – 23.8.1941) Təbrizdə doğulub. Repressiya qurbanı olub.	
24 noyabr 1922 – Əməkdar artist, vokalçı Rəhilə Muxtar qızı Cəbbarova (1922 – 2.12.2002) Tiflisdə doğulub. Opera və Balet Teatrının solisti olub, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində dərs deyib.	
24 noyabr 1924 – Rəssam, Əməkdar incəsənət xadimi Vəcihə Əli qızı Səmədova (1924 – 24.10.1965) anadan olub. Tanınmış şəxsiyyətlərin portretlərinin, mənzərə və tematik tabloların müəllifidir.	
24 noyabr 2001 – Əməkdar incəsənət xadimi, aktyor, sirk ustası Siyavuş Məmməd oğlu Şəfiyev (1.9.1937 – 2001) vəfat edib. “Əhməd haradadır?”, “Uşaqlığın son gecəsi” və s. filmlərdə çəkilib.	
25 noyabr 1909 – Əməkdar artist Fateh Mirzə Möhsün oğlu Fətullayev (1909 – 4.5.1983) Lənkəranda anadan olub. Musiqili Komediya, Akademik Dram və digər teatrlarda çalışıb, “Ögey ana” (Arif), “Bir məhəlləli iki nəfər” və s. filmlərdə çəkilib.	
25 noyabr 1913 – Memar, Əməkdar inşaatçı Nəsrulla Yaqub oğlu Kəngərli (1913-1991) anadan olub.	
25 noyabr 1918 – Xalq yazıçısı, Dövlət mükafatı laureatı İmran Həşim oğlu Qasımov (1918 – 20.4.1981) Bakıda doğulub. “Uzaq sahillərdə” (H.Seyidbəyli ilə birgə) povesti, “Dairəni genişləndirin”, “Sən nə üçün yaşayırsan?” pyesləri və s. əsərlərin, kinossenarilərin (“İnsan məskən salır”, “Onun böyük ürəyi”) müəllifidir. Yazıçılar İttifaqının birinci katibi (1975-1981) olub.	
25 noyabr 1935 – Əməkdar artist, xanəndə Qaraxan İmran oğlu Behbudov (1935 – 17.11.2020) Ağdam rayonunun Əfətli kəndində anadan olub.	
25 noyabr 1994 – Xalq artisti Məhəmməd İsmayıl oğlu Buraliyev (25.4.1914 – 1994) vəfat edib. Gəncə Dövlət Dram Teatrının aktyoru olub, teatrdə direktor işləyib, tamaşalara quruluş verib. Filmlərdə çəkilib.	
26 noyabr 1927 – Dilçi-türkoloq, professor, Əməkdar elm xadimi Həsən İbrahim oğlu Mirzəyev (1927–2015) Qərbi Azərbaycanın (indiki Ermənistan) Dərələyəz mahalının Qovuşuq kəndində anadan olub.	
26 noyabr 1928 – Əməkdar artist Müxlis Sabir oğlu Cənizadə (1928 – 11.12.1972) Bakıda anadan olub. Musiqili Komediya, Akademik Dram teatrlarında çalışıb. “Dəli Kür”, “Yenilməz batalyon” və s. filmlərdə çəkilib, filmlərin səsləndirilməsində iştirak edib.	
26 noyabr 1937 – Şair, aşiq Mirzə Bilal Mustafa oğlu Mikayilov (1872–1937) repressiya edilərək güllələnib. Ağsu rayonunda Qəşəd kəndində anadan olub.	
Dünya	
24 noyabr 1632 – Niderland filosofu, rəşonalizm cərəyanının tanınmış nümayəndəsi Benedikt Spinoza (Benedictus de Spinoza; 1632–1677) anadan olub.	
24 noyabr 1934 – Görkəmli Rusiya (alman əsilli) bəstəkarı, pianoçu və musiqi nəzəriyyəçisi Alfred Şnitke (1934-1998) anadan olub.	
25 noyabr 1562 – İspan yazıçı-dramaturqu, şair Lope de Vega (Felix Lope de Vega y Carpio; 1562–1635) anadan olub.	
25 noyabr 1889 – Türk yazıçı-dramaturqu Rəşad Nuri Güntəkin (1889–1956) anadan olub. “Çalıquşu”, “Dodaqdan qəlbə”, “Yarpaq töküümü” və s. romanları əsasında populyar filmlər çəkilib.	
26 noyabr 1857 – Məşhur işveçrəli dilçi alim, semiologiya və struktur linqvistikasının banisi Ferdinand de Sossyur (Ferdinand de Saussure; 1857–1913) anadan olub.	
26 noyabr 1909 – Rumin dramaturqu, absurd teatrı estetik cərəyanının banisi Ejen İonesko (Eugene Ionesco; 1909–1994) anadan olub. Pyesləri: “Daz müğənni”, “Dərs”, “Stullar”, “Təmənasız qatil”, “Çamadanlı adam” və s.	
Hazırladı: Vüqar ORXAN	

əsərləri məhz bu qəbildən olub, həmin məziyyətləri özündə yasaıdır...

Cox vaxt deyirlər ki, hər bir sənətkar dövrünün yetişdirməsi və həm də onun ifadəçisidir. Mikayıl Abdullayevin də yaradıcılığı çox vaxt yerli-yersiz tənqid olunan “sosializm realizmi”nin cəvrlən etdiyi dövrə təsadüf edib. Həmin mərhələdə yaradılan əsərlərin hakim ideologiyaya bağlılığı tələbinin məcburiliyi yəqin ki, çoxlarının yaradıcı təxəyyülünün əyləcinə istər-istəməz işə salan amil olub. Ancaq məhz həmin vaxtlarda təxəyyülünü qanadlandıran bilənlər “sosializm realizmi”nin çətin imtahanından çıxıb biliblər. Tablolarının atributları dahi rəhbərlərin fotosayağı portretləri, qırmızı şüarlar, əzəmətli tikinti kranları, dəzgahlar və s. olan tablolar bu gün artıq heç tarixin də yaddaşında qalmayıb. Atributları qabarıq, bədii dəyəri çox vaxt aşağı olan bu işlərin çoxunu muzeylərdə də yəqin ki, inventar olduğu üçün saxlayırlar. O vaxtlar sovet məkanında bir çox rəssamlar da elə çoxlarının müraciət etdikləri mövzulara münasibətlərini bildirirdilər, amma necə? Əski O.Domye, V.Van Qoq, R.Quttuzo ənənələri A.Plavtov, A.Deyneka, Y.Moiseyenko yaradıcılığında, o cümlədən də Mikayıl Abdullayevin bədii təfəkküründə ənənəvi mövzuları yüksək estetik məziyyətlərinə görə ölməzlik qazandırlar. İndi qətiyyətlə demək olar ki, onun “Sevinc”, “Səadət quranlar”, “Azərbaycan çöllərində”, “Rəcəstan qadınları”, “Çəltikçi qızlar” və s. tabloları heç bir sənət “izm”inə sığmaya-caq nümunələrdir. Yəqin ki, ona ünvanlanan Xalq artisti Fikrət Əmirovun “Bəstəkar ürəkli rəssam”, Xalq şairi Rəşad Rəşadın “Həssas qəlbi rəssam”, Xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun “Rəssamlığımızın Fərhadı” epitetləri də təsadüfi yaranmayıb.

Elə onun hər bir əsərində də bu görkəmli şəxsiyyətlərin tuta bildikləri müsbət məqamları görmək mümkündür. İndi Mikayıl Abdullayevin müxtəlif mövzulu əsərləri ölkəmizin və xarici ölkələrin ən nüfuzlu muzeylərini və şəxsi kolleksiyalarını bəzəməklə, xalqına başucalıqı və qürurvericilik bəxş etməkdədir...

Sənətkarın Hindistan səfərindən sonra yaratdığı tablolar vaxtilə SSRİ mədəni məkanında hadisəyə çevrilmişdi. Onun Cəvahirəl Nehru adına beynəlxalq mükafata layiq görülməsi də Hindistan silsiləsinə verilən yüksək qiymətin təzahürü idi. Rəssam biografiyasını təkca bu mükafat bəzəmir. O, respublikaları daha ilk dəfə SSRİ Xalq rəssamı adına layiq görülmə, SSRİ Rəssamlıq Akademiyasına həqiqi üzv seçilən sənətkardır. O həm də respublikanın Xalq rəssamı və Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı idi.

Vaxtilə böyük sənətkarımız Əzim Əzimzadə ilə yaxın müəlim-dost münasibətlərini özünə həyat və sənət məktəbi hesab edən Mikayıl Abdullayev uzun illər rəngkarlıq professoru kimi gənc rəssamlara rənglərini sirri öyrətməklə məşğul olmuşdur. Bu gün Azərbaycan rəngkarlığının mənəvi yükünü şərtləyə daşıyan rəssamların əksəriyyəti vaxtilə ondan dərs almışlar.

Bütün yaradıcılığı boyu Vətən torpağını özünə ilham mənbəyi hesab edən rəssamın yaratdığı əsərləri abədiyyətə qovuşduğundan, bu il 100 illik yubileyi qeyd olunan rəssamın Azərbaycan incəsənətində yeri həmişəki kimi qabarıq duyulmaqdadır. Qənaətimizə görə, bu, eləcəcəkdə də belə olacaqdır. Bunu Mikayıl Abdullayevin zamansızlığa qovuşduğu birmənalı olan əsərlərinin milli və bəşəri ruhu şərtləndirir...

Ziyadxan ƏLİYEV
Əməkdar incəsənət xadimi,
professor

Xəbər verdiyimiz kimi, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY tərəfindən dəhi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi və böyük türk şairi və mütəfəkkiri Yunus Əmrənin vəfatının 700-cü ildönümü münasibətilə Türkiyədə silsilə konsert proqramları keçirilib.

TÜRKSOY-un Azərbaycanda elan olunan “Nizami Gəncəvi İli” və Türkiyədə qeyd olunan “Yunus Əmrə İli” münasibətilə təşkil etdiyi konsert turu noyabrın 15-də Ədirnə şəhərində başlamış, Təkirdağda davam etmişdi. Noyabrın 18-də daha bir möhtəşəm konsert proqramı Bursada təqdim olunub. Silsilə konsertlər noyabrın 20-də Antalyada yekunlaşıb.

Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan və Türkiyədən tanınmış vokalçı və instrumental ifaçıların iştirakı ilə təşkil olunan konsertlərdə Trakya Universiteti Balkan Simfonik Orkestri, Bursa Regional Dövlət Simfonik Orkestri və Antalya Dövlət Simfonik Orkestri çıxış edib.

2022-ci ilin “Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı” elan edilmiş Bursa şəhərində təşkil edilən konsert xüsusi möhtəşəmliyi ilə seçilib.

Bursa Atatürk Konqres və Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbirdə TÜRKSOY-un Baş katibi Düsen Kaseinov, Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı Alınur Aktaş, ölkəmizin Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədov, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri Akif Marifli, Azərbaycanın TÜRKSOY-dakı nümayəndəsi Elçin Qafarlı, Bursada yaşayan və təhsil alan həmvətənlərimiz və şəhər ictimaiyyətinin təmsilçiləri iştirak ediblər.

Özbəkistandan Alibek Kəbdurrahmanov və Türkiyədən Eray İnəlin dirijorluğu ilə Bursa Bölgə Dövlət Simfonik Orkestrinin, həmçinin solistlər – İlham Nəzərov (kontratenor, Azərbaycan), Xosrov Hakan Amiri (tenor, Azərbaycan), Nazım Sagintay (soprano, Qazaxıstan), Tair Tajigulov (bas, Qazaxıstan), Aybek Saraləev (tenor, Qırğızıstan), Ayzirek Momunova (soprano, Qırğızıstan), Nosir Yusupov (bariton, Özbəkistan), Nilgün Kızılcı (müğənni, Türkiyə), Çinare

“Türk dünyasının şah əsərləri”

TÜRKSOY-un “Nizami Gəncəvi İli” və “Yunus Əmrə İli” münasibətilə konsert turu

Heydərova (qanun, Azərbaycan), Akerke Tajibayeva (kıl kopuz, Qazaxıstan), Saliya Emilbekova (komuz, Qırğızıstan), Bekzod Turaev (ney, Özbəkistan) və Süleyman Yərdimin (ney, Türkiyə) çıxış etdiyi konsert alqışlarla qarşılanıb.

Konsertdən sonra səhnəyə çıxan Düsen Kaseinov beş ölkənin sənətçilərinə təşəkkürünü bildirib. Baş katib Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı Alınur Aktaş Nizami Gəncəvi, Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədova Yunus Əmrə ilə bağlı TÜRKSOY-un xatirə hədiyyələrini təqdim edib.

Tədbir çərçivəsində TÜRKSOY-un təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Xalq rəssamı Mikayıl Abdullayevin Nizami Gəncəvinin əsərlərinə çəkdiyi rəsmlərin fotoreproduksiyaları, eləcə də Yunus Əmrənin həyat və fəlsəfəsini əks etdirən instalyasiyalardan ibarət sərgi də açılıb.

Xatırladaq ki, konsertdən əvvəl Bursa şəhərinin 2022-ci il üçün “Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı” elan edilməsi ilə bağlı mətbuat üçün məlumatlandırma toplantısı keçirilib.

Toplantıda bələdiyyə başqanı Alınur Aktaş Bursa şəhərinin tarixindən, Türk dünyasındakı mədəni yeri və rolundan bəhs edib.

Düsen Kaseinov yaşıllıqlar diyarı və tarixi şəhər olan Bursanın “Türk Dünyası Mədəniyyət Paytaxtı” elan edilməsinin əhəmiyyətindən söz açıb. “İnanırıq ki, Osmanlı dövlətinin paytaxtı olmuş qədim Bursa gələn il bu adı uğurla daşıyacaq”, – deyə o bildirib.

Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin şöbə müdiri Akif Marifli hər iki şairin ədəbi irsini birləşdirən dəyərlərə toxunub, Nizami Gəncəvi və Yunus Əmrənin haqq-ədalət, humanizm ideyalarının carçısı olduqlarını, Türk dünyası ədəbiyyatının zənginləşdirilməsində xidmətlərini qeyd edib. 2022-ci ildə Bakıda keçiriləcək 8-ci Beynəlxalq Kitab Sərgisində Türkiyənin “fəxri qonaq” statusunda iştirak edəcəyini diqqətlə çatdıran şöbə müdiri Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin də sərgiyə stendlə qatılmağa dəvət edib. Akif Marifli bələdiyyə başqanı Alınur Aktaş Qarabağ Zəfərinin simvolu olan “Xarıbülbül” nişanını və “Gəncə – Nizami yurdu” kitabını hədiyyə edib.

Mehpara SULTANOVA
Ankara

“Yerin, göyün bağları...”

Müasir incəsənət Muzeyində Əməkdar rəssam İnnə Kostina-nın “Yerin, göyün bağları...” adlı sərgisi açılıb.

Rəssam bildirib ki, bu sərgiyə üç il hazırlaşılıb. Bu illərdə 150-dən çox əsər yaradıb və sərgidə 90-na yaxın əl işini nümayiş etdirir. Budəfəki sərgidə insan vücudu və

ruhu mövzusunda toxunduğunu deyən İnnə Kostina deyib ki, yaratdığı əsərlər bir qədər mücərrəd mənə daşıyır.

“Nar rüyaları” silsilə əsərlərindən danışan müəllif bildirib ki, bu ideya onda Qarabağ müharibəsində günahsız bir qızıçığazın ölümündən sonra yaranıb. Əsərlərdən birində o, həmin qızıçığazı nar meyvələri arasında yatılı, başqa bir əsərində isə işıq doğru pərvazlanan şəkildə təsvir edib ki, bu da Qələbənin simvolu hesab oluna bilər.

Tədbirdə Xalq rəssamı, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektoru, professor Fuad Salayev sərgi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. Bildirib ki, bu əsərlərə diqqətlə baxsaq, müəllifin qəlbində gizlətdiyi məqamları görmək olar. Sərgidə incə zövqlə işlənmiş, bir az da insanda yuxu təəssüratı yaradan mənzərə əsərləri nümayiş olunur. Ümid edirik ki, rəssam sənətsevərləri gələcəkdə də təəccübləndirməkdə davam edəcək.

Latviyanın Azərbaycandakı səfirinin müavini xanım Viya Buşa bildirib ki, İnnə səfirliklə uzun illərdə əməkdaşlıq edir: “Ümid edirəm bu əməkdaşlıq belə bir sərginin Latviyada da açılmasına səbəb olacaq”.

Sonra iştirakçılar əsərlərlə tanış olublar. Sərgi dekabrın 20-dək davam edəcək.

“Mezzo” da yalnız xanımlardır

Azərbaycanda ilk dəfə xanımlardan ibarət kamera orkestri yaradılıb. “Mezzo” adlı orkestrin yaradıcısı Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solisti, Xalq artisti Fidan Hacıyevadır.

Kollektiv barədə məlumat verən Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının dosenti, bəstəkar Könül Hüseynova qeyd edib ki, orkestrin adı Fidan Hacıyevanın səs tembrinə (metso-soprano) uyğun olaraq seçilib. İstedadlı xanım ifaçılardan təşkil olunan orkestr geniş repertuari ilə Azərbaycan və Qərb ölkələri bəstəkarlarının əsərlərinin təbliğində çox böyük rol oynayacaq. Xaricdə bu cür orkestrlər var, Azərbaycanda isə ilk dəfə tanınmış vokalçı Fidan Hacıyeva tərəfindən yaradılıb: “Orkestrin xanımlardan ibarət olması başqa bir məqsəd də daşıyır. Fidan Hacıyeva bizim gənc xanımlarımızın daim maariflənməsi və gözəl ideyalar arxasına getməsinin tərəfdarıdır. Bundan əlavə, Fidan Hacıyevanın çox gözəl bir təşəbbüsü də var. Rayon və kəndlərimizdə olan gənc qızların istedadlarını üzə çıxarmaq üçün maarifləndirici konsert proqramları hazırlamağı planlayırıq”.

Əməkdar artist, vokalçı Fərid Əliyev isə Fidan Hacıyevanın bütün uğurlarına şahidlik etdiyini deyib: “Fidan xanım gözəl bir işə imza atıb. Onu daim dəstəkləyirəm və yanındaıyam. Biz neçə illərdir tərəf-müqabilik. Mənim ilk addımlarım Fidan xanımın dəstəyi ilə reallaşılıb. Ümumən bu orkestrə, özümüzlə uğurlar arzu edirəm”.

Xalq artisti Fidan Hacıyeva bildirib ki, öz orkestrimin olması ən böyük arzum idi: “Çox şükür ki, bu arzuma nail oldum. Böyük proqram hazırlayıq. İlk çıxışlarımız 15-16 dekabr tarixlərində Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında baş tutacaq. Artıq məşqlərə başlamışıq. Orkestrdə yer alan qızlar çox peşəkardır. Gələn il onlarla birgə Heydər Əliyev Sarayında konsert vermək istəyirəm. Azərbaycanın ucqar rayonlarında fəaliyyət göstərən musiqi müəllimlərinə ustad dərsləri keçməyi arzulayıq. Vokalçı dostlarımın dəstəyi ilə bunu reallaşdıracağıq”.

Cəfər Cəbbarlı adına Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyinin kollektivi muzeyin şöbə müdiri Yaqutxanım Qurbanovaya bacısı

Rəhilə xanımın

uzun sürən xəstəlikdən sonra vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

Qiyməti: 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5146

Sifariş: 2446

Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli

Yazılarda faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

“Çeşmə” folklor qrupu

Konyada aşığılar bayramında

Əməkdar mədəniyyət işçisi Gülarə Azaflı və onun rəhbərlik etdiyi “Çeşmə” folklor qrupu noyabrın 18-19-da Türkiyənin Konya şəhərində keçirilən “55-ci Konya Aşıqlar Bayramı”nda iştirak edib.

Karatay Bələdiyyəsinin ev sahibliyi və bələdiyyə başqanı Hasan Kılcanın bilavasitə təşkilatçılığı, ozan-aşıq Ahmed Yıldırımın rəhbərliyi ilə keçirilən və sayca 55-ci olan tədbirdə Türkiyə, Azərbaycan, Gürcüstan, İran və İraqı təmsil edən 35 aşıq iştirak edib.

Əməkdar mədəniyyət işçisi Gülarə Azaflı və gənc aşığılar Roman Azaflı, Əfsanə Kərimli, Rəqsanə Məmiyeva, Gülbəyaz Dadaşova və Nəzrin Məlikovanın çıxışları tamaşaçıların tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

Təşkilatçılar tərəfindən kollektivə xatirə hədiyyəsi təqdim edilib.

“Qazax. Qızıl adamın tarixi”

Nursultan Nazarbayev haqqında film Bakıda təqdim olunub

Bakıdakı Nizami Kino Mərkəzində Qazaxıstanın birinci Prezidenti – Elbası Nursultan Nazarbayevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş “Qazax. Qızıl adamın tarixi” (“Qazaq. History of Golden Man”) filmi təqdim olunub.

Filmin müəlliflərindən biri tanınmış amerikalı rejissor, üç dəfə “Oskar” mükafatı laureatı Oliver Stoundur. Sənədli ekran əsərinin baş rejissoru İqor Lopatonok, prodüseri Vera Tomilova təqdimatla əlaqədar Bakıya gəliblər.

Çekilişlərə ötən il başladığını deyən rejissor İ.Lopatonok qeyd edib ki, film ilk dəfə bu il iyulun 6-da Nazarbayevin doğum günündə Qazaxıstanda nümayiş olunub. Sonrakı təqdimatlar Moskvada, Los-Ancelesdə və Romada keçirilib. Gələn il isə ekran əsəri Berlin Film Festivalında nümayiş olunacaq.

“Bakıdan sonra biz filmi Minskdə “Lis-topad” kinofestivalına çıxaracağıq. Sonra isə bir neçə ölkədə – Türkiyədə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, Çində və Almaniyada auditoriyaya təqdim edəcəyik. Filmdə izləyici Nursultan Nazarbayevin həyat və fəaliyyəti ilə yanaşı, Qazaxıstanın tarixi, mədəniyyəti haqqında dolğun məlumat ala biləcək”, – deyə o bildirib.

“TürksAT 5B” dekabrda kosmosa göndəriləcək

Türkiyənin peyk-rəbitə şəbəkəsi inkişaf edir. Qardaş ölkənin istehsalı tamamlanan “TürksAT 5B” süni peyki bu ilin dekabr ayında kosmosa göndəriləcək. Bununla da Türkiyənin peyk məlumat həcmi 15 dəfə artacaq.

“TürksAT 5B” peyki ABŞ-nin Florida ştatındakı “Canaveral” kosmodromundan “Falcon-9” kosmik daşıyıcısı ilə orbitə buraxılacaq. Genişzolaqlı məlumat ötürmə

qabiliyyəti ilə peyk Yaxın Şərq, Körfəz ölkələri, Qırmızı dəniz, Aralıq dənizi, Şimali və Şərqi Afrika, Cənubi Afrika daxil olmaqla geniş əhatə dairəsində xidmət göstərəcək.

“TürksAT 5B”nin manevr ömrünün 35 ildən çox olacağı ehtimal edilir. Peykin istismara verilməsi ilə “TÜRKSAT A.Ş.”ə aid rabitə peyklarının sayı beşə gətiriləcək.

Xatırladaq ki, “TürksAT 5A” 2021-ci il yanvarın 8-də orbitə göndərilib.

“Qəlbimin palitrası”

Rəssam-şairin kitab və sərgisi təqdim edildi

Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının dosenti, rəssam-şair Telman Abbasov noyabrın 19-da Bakıdakı Xətai Sənət Mərkəzində “Qəlbimin palitrası” kitabını və eyniadlı sərgisini sənətsevərlərə təqdim etdi. Sərgidə rəssamın “Dədə Qorqud”, “Kür qırağı”, “20 Yanvar”, “Qonşular”, “Zamanın bətnində”, “Dağ kəndi”, “İgidlər”, “Batabat”, “Haray”, “Xalçaçı”, “Məhəllə uşaqları” və s. əsərləri nümayiş olunurdu.

Tədbir Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının dəstəyi, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilmişdi.

Qalereyanın direktor müavini Gülşən Qəribli rəssamın həyat və yaradıcılığı haqqında danışdı. Bildirdi ki, Telman Abbasov 1956-cı ildə Bakının Bülbülə kəndində dünyaya göz açıb. Sənətin sirlərini ilk olaraq atası Mürsəl kişidən öyrənib. 1972-1976-cı illərdə Ə.Əzimzadə adına Dövlət Rəssamlıq Məktəbində təhsil alıb. 1991-ci ildə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Rəssamlıq fakültəsini bitirib.

2000-ci ildən Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının Rəsm kafedrasında çalışan sənətkar təhsil ocağının dosentidir.

Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektoru Fuad Salayev çıxış edərək rəssam və sərgi haqqında öz ürək sözlərini bölüşdü. Qeyd etdi ki, Telman Abbasov bir neçə dəfə Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin keçirdiyi “İncəsənət və idman” mövzusunda müsabiqədə mükafatlara layiq görülüb. 2000-ci ildə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi milli olimpiya komitələrinin keçirdiyi müsabiqələrdə yer tutmuş əsərlərdən ibarət müsabiqə təşkil edib. T.Abbasovun da

əsəri burada mükafat qazanıb. Sözügedən əsər indi İsveçrənin Lozanna şəhərindədir. Rəssam ölkəmizdə keçirilən sərgilərdə də fəal iştirak edib. 20 Yanvar hadisələrinə həsr etdiyi qrafik lövhəsi Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində saxlanılır.

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Yusif Dirili T.Abbasovun rəssam olmaqla bərabər, həm də tanınmış şair olduğunu qeyd etdi, onun əsasən satirik şeir və qəzəllər yazdığını dedi.

Sənətsüaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Ziyadxan

Əliyev T.Abbasovun vətənpərvər sənətkar olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, hər bir rəssam dövrünün aynası olmalıdır. Həm də yaradıcılığı onun mənavi aləminə işıq tutmalıdır.

Xalq rəssamı Azad Əliyev, Xətai Sənət Mərkəzinin direktoru Zəhid Əvəzov, rəssamın dostları, tələbələri də ürək sözlərini bildirdilər.

Sonda Telman Abbasov öz şeiri ilə sərgiyə gələnləri salamladı və qonaqlara öz imzası ilə şeirlər kitabını təqdim etdi.

Savalan FƏRƏCOV